

FOAIA POPORULUI

PREȚUL ABONAMENTULUI:

Pe un an 4 cor. 40 bani,
Pe o jumătate de an 2 cor. 20 bani.
România, America și alte țări străine 11 cor. anual.
Abonamente se fac la „Tipografia Poporului” Sibiu.

Foaie politică Apare în fiecare Duminică.

Telefon Nr. 146.

Adresa telegrafică: »Fosia Poporului«, Sibiu.

INSERATE:

să primesc la BIROUL ADMINISTRATIEI
(Strada Măcelarilor Nr. 12).

Un șir petit prima-dată 14 bani, a doua-ora
12 bani, a treia-ora 10 bani.

Politica din afară a României.

Austria și Ungaria, legate unele de altele prin pactul dualistic, atât de stricăcios în urmările sale mai ales pentru naționalitățile din Ungaria, nu sunt state naționale în felul României, Serbiei, Germaniei, Italiei, Franței ș. a., unde o singură naționalitate are o majoritate uriașă, iar cei de alt neam sunt în număr foarte mic.

Atât Austria, cât și Ungaria sunt locuite de o mulțime de naționalități, din cari nici una, nici pe lângă cele mai mari înșelătorii statistice, cum se obișnuiesc spre rușinea veacului în Ungaria, nu are majoritate. Așa că după drept și dreptate nici nu se poate admite, ca vre-una din aceste naționalități să încalce pe celelalte, folosindu-se singură de toate drepturile, pe cari legile le dau tuturor cetățenilor, iar celelalte naționalități să aibă numai datorințe.

Când s'a croit dualismul, planul a fost, ca în Austria Germanii, iar în Ungaria Maghiarii să încalce pe celelalte naționalități, ale căror bunuri să le răpească, iar pe ele să le germanizeze, la noi să le maghiarizeze. Planul acesta a fost făcut cu mare șiretenie. Ceice l-au croit s'au pregătit să răpească cu forța concetățenilor lor negermeni și nemaghiari nu numai roadele muncii lor economice și culturale pentru a le întrebuiți numai pentru naționalitatea lor, dar a încercat să le răpească chiar și limba.

În Austria, Germanii, cari sunt un popor cu adevărat cult, cari au produs prin munca lor proprie valori culturale, s'au convins mai curând, că e o rușine pentru ei să meargă mai departe pe calea apucată. S'au convins curând, că e și o prostie aceasta, pentru că în ziua de astăzi nu mai e cu putință a răpi unui popor limba și tot ce alcătuiește firea lui națională.

Ceeace face cu neputință indeosebi în Austria și în Ungaria aceste răpiri, nu e numai mândria națională, care trebuie să facă pe orice popor să-și apere cu orice preț limba strămoșească, dar e și împrejurararea, că aproape toate naționalitățile din monarhia noastră au în nemijlocita lor vecinătate frați de aceeași limbă și de aceeași lege, cari nu rămân niciodată muți la strigătele de alarmă ale fraților lor amenințați.

Italianii din Austria au vecini pe Italianii din Italia, Slovenii pe Croații, Sârbii pe Sârbi, Polonii pe Poloni, Rutenii pe Ruteni, Românii pe Românii din regatul României. Unii din acești vecini sunt independenți, avându-și statul lor național, cum e Italia, Serbia și România. Orice guvern din Viena sau Pesta trebuie să țină socoteală de aceste state naționale — nu poliglote

(de mai multe limbi), cum sunt Austria și Ungaria. Și oricare guvern din statele naționale, cari ne înconjoară, trebuie să țină socoteală de starea conaționalilor din monarhia noastră, bineînțeles între marginile îngăduite de dreptul sfânt al păstrării neamului de pretutindeni, fără privire la granițele politice, care-l taie la suprafață în mai multe părți.

Pe noi Românii de-aici ne interesează înainte de toate politica externă (din afară) a României. Politica aceasta urmărește în rândul întâiu asigurarea cât mai temeinică a independenței (neatămării) regatului României, care e cetatea ocrotitoare a întregului neam românesc de pe întreg pământul locuit de Români. Politica aceasta urmărește și trebuie să urmărească apoi și asigurarea vieții naționale, pe teren cultural, economic și chiar politic între marginile legilor din țările respective, a Românilor de pretutindeni.

Ce a făcut România în privința aceasta până acum? După războiul româno-ruso-turc, văzând că Rusia oprită în fața Plevnei și apoi scăpată de peire de viteza armată română răsplătește binefacerea rapid, cu învoirea Marilor-Puteri, din pământul românesc și temându-se — atunci! — că Rusia nu va rămâne numai pe lângă răpirea Basarabiei, a aflat de bine să se alăture în privința politicii externe la Austro-Ungaria și prin ea la Tripla-Alianță.

Învoeala făcută atunci se vede, că i-au legat mâinile cu totul, așa că nu puteau face nimic în politica externă fără înțelegere cu Austro-Ungaria. Legătura aceasta prea strânsă cu monarhia noastră a împedecat-o însă să-și implinească cum trebuie și cealaltă datorie a ei: de a se îngriji cu temeinicie și de Românii afară de hotărâle ei.

România de astăzi nu mai este însă România din anul 1878. Ea a făcut progrese uimitoare pe terenul cultural și economic, iar însemnătatea progreselor făcute pe terenul militar au învederat-o (dovedit-o) și o învederează vizitele făcute când cu încercăturile balcanice de ministrul de externe Berchtold la Sinaia și de șeful statului major austriac la București. Acestea din partea Austro-Ungariei, ca să țină pe România în legăturile de alianță. Iar Țarul Rusiei a trimis pe un Mare-Duce, ca să comunice (spună) Regelui României, că-l numește mareșal al armatei rusești. Aceasta pentru că să rupă România dela alianță cu Austro-Ungaria.

Dela 1878 încoace s'au întâmplat însă o astfel de prefacere și în sufletul națiunii române, câtă e în Regatul României, încât statul acesta e pe cale a se ocupa de-acum înainte mai mult și de partea a doua a po-

liticii lui externe: de grija pentru bunăstarea Românilor din afară de Regat.

Aceasta o arată dl Nicolae Iorga în tr'un articol publicat în marele ziar *Die Zeit* din Viena, unde zice între altele:

„Diplomația internațională se ocupă în timpul de față cu mare interes de întrebarea, care va fi ținută viitoare a României? Va urmă România și pe mai departe, după răsturnarea complectă a împrejurărilor din Balcani, pe care l-a stăpânit culturalicește trei veacuri, o politică prietenoasă Austriei, sau se va arunca acum, în așteptarea viitoarelor favoruri, în brațele Rusiei? Celor mai mulți, cari s'au ocupat cu aceasta întrebare, le-a fost însă necunoscut momentul foarte însemnat: marile schimbări hotărâtoare, cari s'au petrecut în sufletul națiunii române în timpurile din urmă. Astăzi națiunea română se gândește mai întâiu la interesele ei naționale și nu la o tutelă nesigură și înjositoare, fie aceasta a împărăției dela Vest (Austro-Ungaria) sau a aceleia dela Ost (Rusia): România e conștie azi mai mult decât altădată de unitatea ei națională și conștiința de naționalitate crește tot mai mult în puterea ei. Acesta e faptul cel mai însemnat în judecarea politicii externe de mâne.

„Creșterea politică a poporului român nu este încă terminată, în celelalte state balcanice însă aceasta de-abia începă. Dar, cu toate geloziile naționale și cu toate închipuirile naționale deșerte, va trebui să-și facă drum convingerea, că numai o alianță statornică a tuturor statelor din sudostul Europei poate da o deslegare tulburărilor continue. Noi vom ajunge încă să vedem cu ochii în viitorul nu prea îndepărtat aceasta deslegare.

„Dar orișice ar pierde Austro-Ungaria în România, aceea nici când nu-i va veni bine rivalului ei rus. Pierderile acestea sunt numai o urmare, care nu poate fi împedecată, a unei politici naționale treze și cumpănite, care va trebui urmată în cel mai apropiat viitor. Și ea va fi urmată.”

Pentru că aceasta politică a României să fie încununată de izbândă, noi Românii din Transilvania, Ungaria și Bucovina trebuie să luptăm și cu mai multă tărie ca până acum pentru că să se înfăptuească la noi cea mai complectă egalitate de drepturi pe terenul politic, cultural și economic.

Iară se freacă de băncile noastre românești. Prin Țara-Ungurească este pe undeva un comitat Zemplin. Comisiunea municipală a acestui comitat se compune din cei mai cu mintea celorce dau cu oiștea 'n gard, căci iată ce ispravă a făcut: A hotărât să înainteze dietei din Pesta, compusă mai întregă din semei de-ai lor, un apel,

în care se plâng, că băncile românești cuprind moșiile nemeșilor maghiari și săcui din Transilvania și le vând Valahilor. De aceea dieta să îndrume guvernul să facă în Transilvania cât mai multe bănci cu bani de-ai țării, iar băncile acestea să dea nemeșilor împrumuturi din greu (fără să le mai ceară), căci altminteri pier.

E vechiul cântec. După ce nemeșii și-au mâncat averile cu beșiile, jocul de cărți și alte destrăbălări, să vină acum statul să li le scape, pentruca ei să aibă iară ce risipi. Neam de paraziți, deprinși să trăiască din sudoarea celorce muncesc.

Chestiunea Silistrei în camerele române. Senatul român, mai apoi și camera a ținut ședințe secrete, în cari dl Titu Maiorescu a cetit protocolul conferenței ambasadurilor dela Petersburg în privința conflictului româno-bulgar. Acolo s'a hotărât, că Silistra cu forturile ei să fie înapoiată României. Guvernul român va avea dreptul să ajute bisericile și școlile române din Macedonia bulgară.

Legea pentru urcarea salariilor învățătoarești la 1200 cor. pe an (la început) și bani de locuință a fost sancționată.

Cristofi între alegătorii lui din Bichiș-Ciaba. Cetitorii noștri își mai aduc aminte de vrednicul maghiar, dl *Iosif Cristofi*, fost ministru de interne, acum deputatul Slovacilor din Bichiș-Ciaba, unde a fost ales în locul deputatului țaran Achim, omorât mișelește de niște nemeși ticăloși. Dl Cristofi e unul dintre puținii Maghiari, cari sunt convinși, ca dacă nu li se va face dreptate naționalităților dela noi și nu se va face o lege electorală dreaptă, cu vot universal și secret, va fi vai de Ungaria, cum a fost și vai de Turcia. Venind între alegătorii lui din Bichiș, ca să le dea samă despre starea politică a ținut o vorbire, în care a spus între altele următoarele:

Azi și Austria, și Ungaria sunt bolnave. Cum poate o monarhie slabă și desorganizată în lăuntru ei să lucreze cu izbândă înafară? Trebuie să avem totdeauna în vedere chemarea noastră în Balcani, pentruca să ne întocmim și politica dinlăuntru după aceea. *Cu poporul flămânzite și ne-*

mulțumite nu se poate face politică înafară. Și dacă lucrurile ajung până acolo, ca poporul să-și dea viața pentru patrie, el trebuie să știe pentruce moare și trebuie să aibă un motiv ca să se jertfească pentru patrie. Acei, cari susțin apăsarea poporului sunt mai întâiu răspunzători pentru slăbirea monarhiei noastre.

Dl Cristofi a vorbit și despre *legea electorală*. El a declarat, că nu poate crede, ca legea lui Tisa-Lukaci să fie aplicată în forma de acum, cu toatecă a votat-o dieta și casa magnaților și e și sancționată. Legea cea nouă e mai ticăloasă cu mult decât chiar cea de până acum, căci deschide drumul tuturor mișelilor împotriva alegătorilor, afară de aceea pentru naționalități micșorează numărul alegătorilor, mai ales, că le cere vârsta de 30 de ani și o dare anuală mare. O astfel de lege nu poate decât să oblige pe orice cetățean cinstit să lupte pentru înlăturarea ei. La lupta aceasta și el, Cristofi, va lua parte totdeauna în mod cinstit.

Pot trece Români uniți vârțiți în băltoaca episcopiei păgâne la neuniți? Niște răuvoitori au svonit știrea, că Inalt Prea Sfinția Sa Mitropolitul Mețianu din Sibiu ar fi oprit pe preoții neuniți să primească pe frații uniți amenințați de maghiarizare în biserica neunită. „Telegraful Român“ din Sibiu a desmiuțit cu tărie, de două ori, aceasta știre.

Nu vă dați copiii la școlile străine! În Lugoj e și o școală papistașe, în care dăscălițe sunt niște călugărițe. În adunarea comitatului Caraș-Severin, despre care am raportat și noi pe scurt, dl Dr. Dobrin a arătat, cum aceste venetice își bat joc pe toate cărările de neamul românesc, ba ca să pună vârf obrazniciei lor, fetele de român sunt oprite să vorbească românește! Nu-i vorbă, nu e vinovat celce mănâncă două pâni, ci celce le dă. Așa și aici. Dacă nu s'ar găsi oameni slabi, cari n'au nici atâta mândrie națională cât un lăiet, cum sunt unii Români în Lugoj, fată de Român n'ar călea în astfel de institute de îndobitocire. Căci una trebuie să o știe proștii, cari să închină la străin: în școala călugărească din Lugoj e vai de învățătura, ce se dă. Trebuie să se găsească însă „proști de Români“, ca să le umple călugărițelor

buzunarele fără fund cu bani, din cari să-și clădească apoi palate. Ticăloșia celor băgați slugi ordinare la venetice e cu atât mai mare, că în Lugoj e școală civilă de fete românească și e de datoria Lugojenilor să o facă și pe dinafară cel puțin tot așa de frumoasă ca pe cea străină.

Pedeapsă, pentrucă n'a maghiarizat. Bietul Cunt Ghiorgh dela școala de stat din comuna germană Magașheghiu din comitatul Vaș (Ungaria apuseană) a fost tras în cercetare disciplinară pentrucă în timp de 25 de ani, cât a slujit ca învățător acolo n'a maghiarizat pe Germani! Nici băeții nu știu ungurește, nici în sat nu se găsește om, care să știe ungurește.

Ce prostie! E doar știut, că la o școală primară de stat nu se învață nimic, ci copiii se îndobitocesc numai.

O asămănare nepotrivită. Câteva zdrențe jidano-maghiare din Pesta au neobrăzarea să susțină, că Românilor din Ungaria și Transilvania nu li se poate îngădui limba lor maternă în biserici și școlile, pentrucă nici Români nu le-o îngăduie Maghiarilor din România. Înainte de toate, în România sunt două feluri de Maghiari: *Săcuii* veniți cu nemiluita umplând orașele românești ca slugi, slujnice și vizitii (co-ciși). Aceștia își au în toate orașele, unde sunt în număr mai mare, școlile și bisericile lor păpistașești și calvine și nimeni nu se amestecă în trebile lor. Pe lângă aceștia mai sunt vre-o 65 de mii de *Ciangăi* (după statistica *jidano-maghiară*) în câteva județe din Moldova (mai ales în județele Bacău și Roman). Aceștia nici nu vorbesc ungurește ca Ungurii dela noi, nici nu au literatură, n'au cerut nicicând școlile ungurești, căci nici unul nu zice despre sine, că e Ungur, ci de-l întrebă își spune, că e *Moldovean*. Își au preoții lor catolici.

E deci o obrăznicie cu adevărat jidano-maghiară să asemene cineva cele *câteva mii de Ciangăi*, pripășiți cine știe cum, la tot cazul mânați de foame în Moldova, cu cele *trei și jumătate milioane de Români* din Transilvania și Ungaria, locuitori băștinași ai Daciei lui Traian, în care după sute și mii de ani mai târziu s'au pripășit tot felul de venetici flămânzi.

Cu paloșul.

75

Poveste vitejască din vremea descălecatului Moldovei

de

Radu Rosett.

(Urmare).

XXXIV.

Din gura lupului.

Tătarii, trecuse peste Bărlazel și apucase pe drumul numit al Scaunelor.

Pe la asfințitul soarelui, Mihul, tot ținându-se pe urma lor, ajunsese sub Dealul Racovei. Aice se oprî ca o jumătate de cias pentru a lăsa pe Fulger să mai răsuflă. Când încăleacă din nou, greutatea locului îl sili să meargă aproape neconținut la pas. Vreme de mai bine de două ciasuri urmă partea lăsată de Tătari care apucase curmeziș peste văi, îndreptându-se spre bârșiile Lipovei. Mihul cunoștea aceste locuri foarte bine. Luna nu ieșise încă, dar

noaptea fiind senină, urmele Tătarilor nu se puteau perde. La un loc acele urme cărneau în dreapta, aproape drept la deal, prin codru. Aice urma fiind mai grea de urmat, Mihul, temându-se s'o piardă, se văzu silit să se oprească din când în când pentru a se incredința că nu s'a abătut de ea. După una din aceste opriri, găsind loc mai drept, pusese calul la umblet când, de o dată, auzi de trei ori strigătul cucuveicii urmat de două șuierături, cea de întâi trăgănată și cea de a doua foarte scurtă.

Pentru tovarășii Păunașului Codrilor aceasta însemnă:

— Primejdie! Stai!

Miraț, oprî calul pe loc. Printre copaci, se văzură înaintând fără șgomot spre el, două umbre, una mare și cealaltă mică.

— Bună seară, Căpitane, ziseră ei când ajunseră lângă Mihul care recunosc pe vechile noastre cunoștinți, Andrușca și Timofei.

Aducându-și aminte de chipul în care se despărțise de ei, întâia mișcare a

lui Mihul fu să caute cu dreapta mânerul paloșului, adunând totodată dârlogii în stânga și înțepenindu-se în scări spre a fi gata la orice întâmplare. Dar Rușii, văzând mișcarea și pricepându-l, căzură în genunchi înaintea lui și piticul Andrușca îi zise:

— Să nu ai nici o grijă de noi, Căpitane, căci noi nu păstrăm inimă rea pentru pedeapsa cuvenită ce ne-ai dat-o astă primăvară și ne aducem aminte numai de binele ce ni l-ai făcut altădată. Te-am oprit ca să nu cazî în mijlocul străjilor Tătarilor.

— Ei sunt în apropiere? întrebă Mihul.

— Străjile lor umblă la trei băți de arc de aice, iar grosul este tăbărit într'o poiană, ceva mai la vale, aproape de pârăul Lipovei, răspuse Andrușca.

— Ați văzut otacul lor?

— Am scăpat din mijlocul lui.

— Văzut-ați robi cu dânșii?

— Am văzut numai o fată de boier, tânără și frumoasă ca un înger. Ea se află sub un cort așezat la o parte și păzit de doi Tătari.

Lupta pentru limba românească în Bucovina. Față de îndrăzneala unor slujbași venetici din Bucovina, cari încearcă să oprească limba adevăraților stăpâni ai Bucovinei la unele direcții de-ale statului, Clubul deputaților români din Cernăuți a ținut o ședință, în care a hotărât să interpeleze guvernul din Viena în privința acesteia.

Clubul rutean s'a aliat cu cel român pentruca să lucreze pentru respectarea limbii locuitorilor lor nu numai în comune, ci și la judecătorii, tribunale, peste tot la toate direcțiile țării.

O nouă fărâdelege în episcopia păgână.

Paragraful 18 din articolul de lege 27 (alui Aponi) din 1907 zice: „Hotărîrea paragrafului 14 din articolul de lege 38 din anul 1868, conform căreia parohiile pot să hotărască după plac limba de propunere în școlile lor, trebuie să se înțeleagă astfel, că ele au deplină libertate a hotărî ca limbă de propunere ori limba statului ori limba maternă a copiilor.”

Prin urmare nici statul, nici consistorul, nici inspectorul școlar, nimeni nu are drept să hotărască limba de propunere în școlile confesionale ale Românilor înjugăți pe nedreptul în episcopia păgână, ci numai și numai comuna bisericească.

Iar nunțiul apostolic din Viena, în scrisoarea lui dela 28 Octomvrie 1912 poruncește tuturor episcopilor catolici din Ungaria, ca limba afară de liturghie, așadară la predici, sfeștăni, mărturisiri ș. a. trebuie să fie limba poporului, numită vernaculă, așadară la Români catolici cea română, la Slovaci catolici slovacă, la Nemții catolici nemțască și așa mai departe. După porunca Papei, numai sfânta liturghie trebuie să se facă în limba grecească veche. Prin urmare nici după porunca Papei, care și așa e blăstămăție împotriva națiunii române, nici după legile, pe cari le-a votat dieta și le-a întărit împăratul, limba de propunere în școală nu o poate hotărî nimeni altul, decât poporul, care formează parohia.

Și cu toate acestea s'a găsit un nevrednic, Iațcovici, care iscălește „inspectorul cel mai mare al școalelor din episcopie” (cea păgână) și cu o obrăznicie fără seamăn dă ordin, el, un nime, un reneș, „că de-

aici înainte în școalele din comunele alipite la episcopia lui limba de propunere să fie cea maghiară!”

Pe temeiul căror legi?

Românii din Sătmar și alte locuri, unde au ajuns sub jugul celor de teapa lui Iațcovici își vor ști face datoria de cetățeni: să lupte pentruca legile țării să fie respectate și să pedepsească cu asprime pe toți Iațcovicii, cari fără pic de rușine încearcă să le calce.

Al' de Iațcovici la temniță!

Știri politice din străinătate

Preliminarele (condițiunile provizorii) de pace între Turcia pe deoparte și aliații balcanici de altă parte au fost în sfârșit subscribe la Londra, după diplomații balcanici s'au ciorovăit timp mai îndelungat. Ministrul englez Grey, sâțul de veșnicile amânări, a chemat pe delegații fiecărui stat balcanic la el și le-a spus, că de nu vor subscrie preliminarele de pace cu Turcia pot pleca din Londra. Turcul și Bulgarul s'au declarat numai decât gata să subscrie. Grecul, Sârbul și Muntenegrinul, cărora ministrul englez le-a mai spus odată, că nu mai au ce căuta în Londra, au iscalit și ei. Acum rămân numai unele amănunte de hotărît, cari însă nu sunt așa mari.

Mai greu e de-a împăca acum pe aliați. Ministrul sârbesc Pașici a ținut o vorbire în camera (dieta, scupștina) din Belgrad, în care a amintit de nou, că Serbia nu va da nici o palmă de loc din Macedonia ocupată de ea și să cere, ca tratatul alianță, pe care l-a încheiat înainte de războiu cu Bulgaria, să fie schimbat. Aceasta cu atât mai vârtos, că Bulgaria nu s'a ținut de îndatoririle ei: n'a trimis în Macedonia o sută de mii de soldați în ajutorul Sârbilor, cum a fost invocată, ci Sârbii le-au trimis Bulgarilor ajutor la Adrianopole; Serbia a pierdut Albania de meazănoapte; din cauza Bulgariei, războiul a ținut cu patru luni mai mult. Afară de aceea Serbia nu vrea să ajungă Bulgaria până la Albania și să o despartă pe Serbia de Grecia, căci atunci Serbia rămâne tot impresurată de dușmani și Austro-Ungaria își poate bate joc de ea ca și până acum.

Bulgaria nu vrea să ia în seamă cererile Serbiei, așa că acum oștirile bulgare

și sârbe, aliate până ieri, își stau față 'n față gata de luptă. De altă parte nici Bulgaria nu mai poate ține armata mult, căci, după cum am mai arătat, în armata bulgară s'au întâmplat revolte, în Filipopol (oraș bulgăresc) femeile au spart ferestrele dela casa generalului, care a vrut să le mulcomească când au cerut să trimită pe soldați acasă. În Bulgaria e o sărăcie nemaipomenită.

Cearta dintre aliați se resimte și la noi. Împăratul a dat ordin, ca clasele mai vechi de rezerviști din anii 1902 până la 1905 să fie trimise acasă, tot așa rezerviștii, cari sunt singurii fii și sprijinitorii familiei lor, dar în locul lor să fie mobilizați alții mai tineri.

Din Basarabia.

Am arătat în câteva rânduri, cum a lungarea limbei românești din bisericile și școalele românești din Basarabia au avut drept urmare, că un număr mare de Români sau Moldoveni, cum își zic ei, au apucat pe calea rătăcirii sufletești și lăpădându-și legea strămoșască au trecut la învățăturile ereticești ale unui călugăr. Aceasta au speriat pe cei din fruntea bisericii rusești, cari se vede însă, că sunt creștini numai cu numele, căci în loc să asculte de porunca evangheliei și să introducă de nou limba românească în sfânta slujbă, sinodul rusesc a slobozit peste Români din Basarabia niște popi de prin Siberia, în frunte cu unul Sevorțoff, care să bașce groază printre Români și astfel să-i înspăimânte de-a se lăpăda de legea lor, batjocorită în Rusia, care se laudă, că e greco-orientală.

Faptul acesta al sinodului a răsvrătit pe Români, așa că aceștia cu toate prigonirile cari îi așteaptă, au trimis episcopului din Chișinău, cel mai vinovat de fărâdelegile din biserică Basarabiei, un apel scris de mulți preoți și mireni cu vază. În apelul acesta se zice între altele:

„Un milion și jumătate (adecă Români din Basarabia) vor fi supuși celor mai nedrepte încălcări și prigoniri. Să fie oare aceasta de trebuință poporului moldovean?”

Oh, nu, domnilor! Poporului acestuia nefericit și așa i-a rămas puțin de trăit pe

— Cum, strigă Miha descălecând, cortul ei este la o parte? La ce depărtare de dânsul sunt corturile Tătarilor?

— Tătarii sunt la vre-o treizeci de stânjani de cort, dar n'au întins decât acel sub care stă fata.

— Și ea este păzită numai de doi Tătari, văzut-ați bine?

— Cum să nu fi văzut bine, când am stat mai bine de două ciasuri ascunși în crengile unui stejar, lângă locul unde au întins cortul pentru fată și așteptând să înopeteze bine ca să putem fugi.

Miha rămase gânditor apoi, așezându-se jos, zise lui Andrușca:

— Spune-mi toată întâmplarea.

— De când ți-am greșit și ne-ai gonit dintre credincioșii Dumitale, începui să povestească Rusul, ducem o viață rătăcitoare și ne câștigăm cu greu traiul. După ce am prebegit prin mai multe locuri, întâmplarea ne-o adus în Țara Bârladului unde am lucrat cu alții, până mai dăunăzi, la facerea unei iezături a kneazului din Corodu. Is-

prăvindu-se iezătura, ni s'o dat drumul ieri seara și noi am apucat-o îndată peste dealuri cu gândul de a merge la Smirodava. În astă seară, după asfințitul soarelui, ajunseseam într-o poiană lungă unde voiam să mănem și începusem a stringe uscături pentru foc, când auzirăm un tropot de cai. Ne-am dat îndată în dosul unui stejar bătrân care face parte dintr-o limbă de pădure ce desparte poiana de o bobecă lungă. Văzând ca intră în poiană mai mulți Tătari călări, ne-am grăbit să ne suim în stejarul lângă care ne aflam și să ne ascundem în crengile lui. Tătarii nu mai încetau de a curge în poiană, de toți trebuie să fie între patru și cinci sute.

Au descălecat și au deslegat de pe un cal o fată care părea leșinată, au întins-o cu îngrijire pe pământ, apoi au și început să întindă la vre-o zece stânjani dela piciorul copacului în care eram, cortul unde au dus-o îndată, punând și doi oameni de pază.

Noi atunce am priceput că Tătarii au

de gând să măie în acea poiană și ne-am îngrijit foarte mult. Ei au scos șălele de pe cai și i-au dus tocmai în partea de la vale a poienii, lângă părau, unde ea se lărgește mult. Au aprins un singur foc pentru mărzac (căpetenie de Tătari), la care au pus să frigă o oaie, iar acei de rând au mâncat ce au avut în trăistele lor. Apoi câți n'au fost rânduiți de strajă s'au întins pe pământ sub copaci, în marginea despre răsărit a poienii, împrejurul mărzacului. Am mai văzut cum au dus fetei mâncare și apă de băut.

După ce s'au liniștit, noi ne-am dat bișor jos din copac, cu mare grijă din pricina celor doi Tătari dela cortul fetei, căci ne aflam foarte aproape de ei. Noroc că tocmai atunce vântul sufla tare.

În vremea cât ați stat în copac, băgat-ați samă dacă s'au schimbat păzitorii dela cort?

— Nu s'au schimbat deși am stat mai bine de două ciasuri. Se vede că sunt rânduiți pe toată noaptea.

pământul strămoșilor săi. Lipsit de pământ de muncă, copleșit de năvălirea Rutenilor, Bulgarilor, Nemților, el din zi în zi slăbește și se risipește.

„Ceeace îi trebuie Moldoveanului e învățătura în limba lui. Dați-i și lui dreptul să asculte și să citească evanghelia în graiul părinților săi.

„Evanghelia e propovăduită în toate limbile, numai în limba moldovenească (română) ea e oprită. Iată care trebuie să fie ținta bisericii ortodoxe pentru Moldoveni.

„Iar de secte religioase nu vă temeți; ele nu se vor naște printre Moldoveni, domnilor misionari. Ele nu ne trebuie, precum nu trebuie nici măsurile prigonitoare ale voastre.

„Iar tu, prea sfinte Episcoape, după cinci ani, decând arhipăstorești în Basarabia, după ce ai trecut prin multe încercări și desamăgiri, dă-ne nouă Moldovenilor iubirea ta cum și noi îți vom da-o pe a noastră, dar nu din frică, ci din conștiință. Lumea se stinge fără iubire.“

Precum se vede, în Rusia e cum s'a pornit acum în Ungaria. Dar precum nu se lasă Românii din Rusia, cari au în fața lor potopul uriaș muscălesc, tot așa nu se vor lăsa nici Românii noștri de-aici față de o haită mică de nemernici.

Căci biruința va fi a Românului, aici în Ungaria, ca și în Rusia.

Ce scriu alte gazete?

„Gross-Oesterreich“ din Viena, ocupându-se de starile ticăloase din monarhia noastră, spune într'un primarticol intitulat *Politica celor scurți de vedere* următoarele:

În lunile din urmă s'a vorbit adese-ori despre primejdia, că soartea, care a ajuns pe Turcia, ar putea ajunge și pe Austro-Ungaria. Înfrângerile, pe cari le-a îndurat Turcia în repetite rânduri pe câmpul de războiu cu aliații balcanici, au fost rezultatul final al unui proces de destramare, care decurgea de mult în Turcia din cauza încercăturilor launtrice. Dacă n'ar fi lipsit o administrație sănătoasă, dacă o corupție politică, o ticăloșie economică, și dacă înainte de toate luptele launtrice n'ar fi prăpădit toate puterile, războiul balcanic s'ar fi sfârșit de sigur altminteri.

Noi nu vrem să mergem până acolo, încât să asămanăm lucrurile din Austro-

Ungaria cu cele din Turcia.*) Fără îndoială însă, că cele întâmplate în Peninsula Balcanică ar trebui să ne fie de învățătură. Nu trebuie să ne mulțumim cu aceea, că deocamdată am scăpat de războiu, ci noi vom putea fi liniștiți numai atunci, când vom fi pe deplin convinși, că încercăturile noastre nu se vor înrăutăți prin urmările stricăciunilor din launtru monarhiei. Cearta dintre Germani și Cehi în Bohemia trebuie să înceteze, Galiția, o provincie din samă afară însemnată în cazul unui războiu cu Rusia, nu e ertat să fie câmpul de luptă ucigătoare între Poloni și Ruteni, Slavii de meazăi (Sârbii, Croații și Slovenii) să nu mai aibă pricini de nemulțumire, cari le face plăcută ideea unei mari împărății sârbești.

Și de-aici ajungem la cea mai însemnată dintre toate chestiunile, cari trebuie deslegate în monarhia noastră, la chestiunea ungară. Până nu se va deslegă aceasta, ne vom încerca în zadar să creăm în Austro-Ungaria stări regulate, pentru că orice încercare a unei adevărate întăriri a împărăției va trebui să rămână fără nădejde de înlăturare, până când nu se va recunoaște greșala fatală săvârșită la introducerea dualismului, când naționalitățile nemaghiare au fost lăsate fără nici o garanție pe mâna maghiarismului.

În modul de până acum nu vom înlătura chestiunea ungară, căci nu merge, ca o minoritate să stăpânească majoritatea populației. Alegerea din Sasca, cu amănunțele ei revoltătoare, a luminat întreaga ticăloșie a sistemului electoral maghiar în mod așazicând bengalic și a dovedit trebuința unei adevărate reforme electorale.

Cu toate acestea, noua lege electorală votată de dieta cumințe din Pesta a fost sancționată și elica lui *Lakaci-Tisa* lucrează acum să completeze prin „împărțirea cerenților“ tâlhăria dreptului electoral săvârșită față de Nemaghiari. În modul acesta nu ne putem mira, că cei din fruntea monarhiei vreau să impedeze cu toate mijloacele izbucnirea unui războiu, chiar dacă aceasta ar cere jertfe grele. Aceasta nu e însă politica unui stat mare, ci politica celor scurți de vedere, cari nu gândesc și nu vad mai departe decât până la umbra, pe care o aruncă nasul lor

*) În Ungaria tocmai ca în Turcia. *Culeg.*

Dela despărțămintele „Asociațiunii“.

Delegații despărțămintelor din comitatul Turda-Arieș au ținut o întrunire în Turda pentru a se sfătui asupra mijloacelor, cu ajutorul cărora să se poată ajunge mai bine și mai curând ținta Asociațiunii.

În consfăturile ținute, cei șase delegați au ajuns la convingerea, că pricinile de nu se face mai multă ispravă, sunt mai multe. *Adunările generale* ale despărțămintelor se țin prea în fugă și rapoartele cele lungi nu numai că plictisesc pe cei adunați, dar răpesc și prea mult timp. *Taxele de membri ajutători* nu e bine să se încasseze la adunările acestea, ci mai bine să le încasseze fiecare preot în parohia sa. La adunările despărțămintelor să fie totdeauna *reprezentări teatrale*, concerte, iar *conferențele* populare să fie lucrate după felul de gândire al poporului. Mulți din țărani, cari sunt membri ajutători, nu primesc *cărțile Bibliotecii populare*, așa că mai că ar fi mai bine, ca în locul lor să primească câte o gazetă populară, iar cărțile să se trimită în fiecare sat pentru bibliotecă, de unde să le citească fiecare. *Prooții** ar trebui să se intereseze mai mult de Asociațiune. În fiecare sat, unde un despărțământ își ține adunarea, să se înființeze nesmintit o *agentură*.

S'a hotărât să se pregătească o *hartă* (mapă) *culturală* a comitatului, arătându-se întinderea despărțămintelor și satele cu biblioteci și agenturi. Se va face și o statistică a analfabților.

Despărțământul Hida-Huedin și-a ținut adunarea de primăvară în Huedin. Mai întâiu s'a citit raportul, din care se vede, că anul trecut nu s'a lucrat așa de mult cum se obișnuia în acest despărțământ vestit pentru munca lui. Cauza principală a fost criza economică. Până la viitoare adunare s'a hotărât să se studieze chestiunea *împărțirii* acestui despărțământ în două, căci 80 de comune sunt prea multe la un despărțământ.

Seara a fost un *concert* dat de tinerii universitari din Cluj, cari au format și o orchestră. Cântările în cor, ca și solurile au stîrnit aplauze calde, binemeritate. Frumoase au fost și cântecele cu fluera ale dlui Lazăr Iosif. După concert a urmat joc.

*) Și *învățătorii*.

— Ce largime are limba de pădure, care desparte poiana de bobecică.

— Vre-o zece stânjeni.

— O desparte până de vale?

— Da.

— Putut-ați să înțelegeți dacă Tătarii se temeau să fie urmăriți.

— Nu cred, căci altfel ar fi făcut mai puțin sgomot și ar fi priponit caii.

Mihu rămase câțeva vreme în tăcere. Când se pusese pe urma Tătărilor își propusese să-i ajungă și să se încredințeze de calea ce aveau de gând s'o apuce spre a se întoarce în țara lor apoi, bizuindu-se pe repeziciunea lui Fulger, era hotărât să-i intreacă, să ridice satele bârlădene din calea lor și să ație cu dâșii calea păgânilor. Dar în urmă, întâlnirea lui cu Rușii și amănunțimile culese dela ei făcuseră să se nască în gândul lui hotărârea îndrăzneată de a scăpa încă în acea noapte pe Ileana din mâna răpitorilor.

Hotărârea era de o îndrăzneală nebună și Mihu înțelegea foarte bine greutatea ei

dar, dacă întreprinderea izbutea, Ileana scăpa de primejdia unei lupte în care se putea ca ea să fie rănită sau chiar ucisă. După o scurtă chibzuială el zise Rușilor:

— Vreau să încerc să scap fata din mâna Tătărilor chiar în astă noapte, pot oare să mă bizui pe ajutorul vostru?

Rușii încremeniți se uită unul la altul fără a răspunde.

— Vă temeți? îi mai întrebă Mihu cu oareșicare despreț în glas.

— De, Căpitane! zise Andrușca scărpinându-se pe cap, dacă crezi că sunt sorți de izbândă.

— Eu sunt încredințat că voi izbuti. Dar pentru voi primejdia este mică, căci vă cer numai să mergeți înaintea mea până la marginea bobecicii ca să mă înștiințați când va trece straja, ș'apoi să-mi țineți pe Fulger până ce mă voi întoarce. Vă puteți ascunde cu calul în pădure și când veți auzi strigătul huhurezului veți răspunde. Neieșind la loc deschis și rămânând în desime, puțină grijă aveți, căci în întuneric,

printre copaci, cu greu vă vor putea prinde călăreții.

Andrușca și cu Timofei se uită unul la altul, sfătuiindu-se din ochi; în sfârșit piticul răspunde:

— Fie pe voia Dumitale, dar și Dumneta să ne incuviințezi o cerere.

— Spune!

— De vom scăpa teferi cu toții, să ne primești iar printre cetășii Dumitale și-ți jurăm că vom fi oameni de treabă.

— Cererea este incuviințată, răspunde Mihu.

Rușii se închină înaintea lui până la pământ.

— Suntem robii Dumitale. Poroncește! zise Timofei care până atunci nu deschisese gura.

Mihu le mai lămură încă odată ceea ce așteptă dela dâșii apoi, trimițându-i înainte, încăleacă și îi urmă la pas.

Ajunseră în curând în zarea dealului și începură să se scoboare, tot prin codru, pe celalalt preval. Deodată, răsună de trei ori

Din camerele române.

În câteva ședințe secrete (unde pot intra numai deputații), prim-ministrul României, dl Titu Maiorescu, a prezentat protocolul luat în conferința ambasadurilor dela Petersburg. Prin protocolul acesta s'a hotărât:

1. Orașul Silistra să fie înapoiat României împreună cu toate forturile lui.
2. România își poate întări granițele dinspre Bulgaria cum va voi, ceace nu e ertat Bulgariei.
3. Românii macedoneni, cari vor ajunge sub stăpânire bulgară, se vor bucura de autonomie (neatârnavă) națională în privința bisericilor și școalelor lor.
4. Bulgarii, cari vor părăsi Silistra, vor primi o despăgubire din partea României.

Protocolul a fost primit cu mare majoritate și de cameră și de senat, dar toți vorbitorii au declarat, că nu sunt pe deplin mulțumiți și România își rezervă dreptul de-a-și mai spune cuvântul său în chestiunile balcanice.

Câțiva din cei mai de frunte deputați, între cari și dl Iorga, au arătat, că *politica României prietinoasă Austro-Ungariei nu i-a fost de nici un folos*. Insuși prim-ministrul a spus despre Austro-Ungaria numai atât, că „după știrile din Viena, Austro-Ungaria ne-ar fi sprijinit.“

D-nii Iorga, Comșa și alți deputați au cerut, ca *România să înceteze cu politica prietinoasă Austro-Ungariei*, care nu e de nici un folos nici pentru România, căreia i-a nimicit economia de vite, și *nici pentru Românii din Transilvania și Ungaria*. Căci *cu cât se arde România mai prietinoasă, cu atât era și este mai sălbatică și mai barbară asupra noastră de-aici*.

Ceice spun așa, au deplină dreptate. Pecând Austro-Ungaria amenințată de Rusia se știă la adăpost dinspre România cu armata ei de 600 mii de soldați, în Ungaria guvernul jefuește și pradă ca în codru toate instituțiile noastre culturale, biserica și școala, iar la Sasca face cea mai necinstită alegere de când ne aducem aminte. Acum diplomații austro-ungari bat din coadă pe lângă Bulgari, ca să-i aibă pe aceștia împotriva României.

România va ști însă să tragă învățătura trebuincioasă din purtarea aceasta a aliatei ei.

Scrisoare din Bulgaria.

Correspondența particulară a Foi Poporului
Popina, 3 Maiu v. 1913.

Stimate Domnule Redactor!

Trăind aici neîntrerupt de 15 ani, m'am deprins foarte bine cu limba bulgărească, așa că am învățat din practică și a scrie și ceti tare bine, încât cetesc foi bulgărești și scrisori foarte des, mai ales scrisori acum decând cu războiul primesc foarte multe dela săteni prietini, cari sunt în linia de bătae. Cu data de 22 Apriliev. am primit o epistolă dela un prietin, care îmi descrie situația lui, spunându-mi că mult năcaz a petrecut luptându-se cu foamea și cu frigul, totodată îmi scrie că de prezent se află la Ceatargea lângă un sat turcesc. Lângă acest sat se află o pădure, în pădurea aceasta se află un copac minunat de gros, fiind de 24 metri și jumătate, totodată copacul fiind scorbuos, gura scorburii e lată de 6 metri și jumătate, și înlăuntru lucrează 13 lucrători, niște spoitori de cusutor, care spoesc căldările cele de aramă pentru armată. După părerea mea acest copac trebuie să fie din vremea lui Alecsandru Macedon.

Lumea pe aici e agitată foarte contra României din cauza Silistrei. Unele jurnale bulgărești scriu, că Sârbia continuă cu înarmările contra Bulgariei, întărind garnizoana din Pirot la granița sârbo-bulgară cu o armată de 18 mii de soldați. Bulgarii le amintesc Sârbilor anul 1885, când au fost bătuți. Tot asemenea și cu Grecii fiind în neînțelegere din cauza portului Salonic, lumea e foarte agitată, zicând că Bulgarii având cea mai mare luptă împrejurul Salonului cu Turcii, cu drept s'ar cuveni acest oraș să fie al Bulgariei, dar tot au speranță că lucrurile să vor aplană pe cale pașnică, că acum s'au cam săturat de războiu.

În ce privește situația mea privată, eu nu întâmpin nici o neplăcere din partea sătenilor, din contră totdeauna mă întrebă cu blândeță, că ce mai spun jurnalele noastre românești.

Timpul pe aici e de prezent ploios de vre-o 10 zile; decând s'au început ploile câmpul s'a îndreptat; sămănăturile de toamnă, înainte de a fi plouat, erau în stare de tot rea; cele de primăvară acuma se samănă. Comuna, în care locuiesc, e o comună cu peste 400 fumuri și e o comună

politică, acum cu războiul din Balcani a perdut vre-o 30 de bărbați morți de gloanțele Turcilor și de alte boale.

Rămân de binevoitor al D-stre vechiu abonat, care vă salută cu stimă pe toți cei dela „Foaia Poporului“. *Dumitru Apolzan.*

Serbarea pomilor și a paserilor în Mag și fondul Dr. Șpan.

Din Mag (lângă Săliște) ni se scrie: Punându-se la cale serbarea pomilor și a paserilor din partea Reuniunii economice din comitatul Sibiului și făcându-se începutul la anul 1910 în comuna Mag, unde a participat și profesorul de pie memorie Dr. P. Șpan, care cu plăcere petrecea în mijlocul țăranilor și sta de vorbă cu ei, — elevii școlii din Mag de atunci și până acum au ținut în tot anul serbarea aceasta. Îndată după moartea numelui profesor au înființat și un fond, căruia ia dat numirea „Dr. Petru Șpan“, care se alimentează din colecțiile, ce se fac cu ocaziunea serbărilor de felul acesta.

În anul acesta s'a ținut aici serbarea pomilor și a paserilor la 11 Maiu n. pe lângă un program bogat și era să fie continuată cu maiial în pădure, dar fiind timpul nefavorabil serbarea s'a continuat cu petrecere în școală.

Cu ocaziunea aceasta au contribuit pentru fondul „Dr. P. Șpan“: Valeriu Pop notar, doamna Aurelia Pop, George Miha inv. și Alexandru Vlad preot câte 1 cor. Savu Sas și fii Maria, Atanasiu și Elisaveta toți la olaltă 2 cor. Maria N. Oana 40 bani. Marina P. Popa din Săliște 30 bani. Paraschiva N. Tarcea, Maria V. Moise, Ana I. Nechita, văd. Maria A. Oana, Eufrosina I. Săcelean și Constantin Tarcea câte 20 bani. Maria C. Tarcea 16 bani, Nicolae O. Săcelean, Ana Moise și Paraschiva I. Candin câte 10 bani. Nicolae A. Oana 64 bani. Învățătorul George Ittu și Vasilie Paraian câte 1 cor. iar dela elevi s'a colectat cor. 2.28. Suma totală cor. 13.28, din care jumătate s'a depus la fondul „Dr. P. Șpan“ pentru ajutorarea copiilor de moți aplicați la meserii înființat de Reuniunea meseriașilor sibiieni, iar jumătate s'a depus la fondul elevilor școlii din Mag „Dr. P. Șpan“.

A. Vlad,

Gheorghe Ittu.

răsunetul cucuveicii, întâiași dată tare, a doua oară și a treia oară mai încet. ceace însemnă: dușmanul este aici. Mihu se opri. După o bucată de vreme același sunet răsună din nou, de douăori încet, a treia oară tare: Rușii îl înștiințau că calea era slobodă.

Când Mihu îi ajunse, Andrușca zise:

— Ai noroc, chiar acuma au trecut în sus, poți să intri în bobecică fără grijă.

Dupăce Mihu descălecă, ei luară calul ca să se ascundă cu dânsul în pădurea dela marginea bobecicii, din fața pâlcului care o despărțea de poiana cea mare.

— Noroc bun, Căpitane, să-ți ajute Dumnezeu! șoptiră ei.

Mihu, pe brânci, începă să se scoboare de-a lungul bobecicii, până ce zări lumina unui foc. Ajuns drept foc, intră, tot pe brânci, în limba de pădure, o străbătă, și când ajunse lângă un copac gros, se ridică în picioare și se uită spre foc.

Tăcerea cea mai adâncă domnea în otacul întreg; în depărtare se auzea numai

câte un cal nechezând. La câțiva stânjeni de el văză cortul și la gândul că Ileana zăcea sub dânsul, inima începă să-i bată cu putere. Ochii lui, deprinși cu întunerecul, deosebiră în curând chipurile celor doi Tătari de strajă care ședea jos, unul dela deal și celalalt dela vale de cort. Erau într'o nemișcare desăvârșită și Mihu pricepă că, dacă nu dormeau, erau cel puțin ațipiti.

Fără a mai sta pe gânduri, se întinse iar la pământ și se îndreptă, pe brânci și cu o nemărginită băgare de seamă, spre cort, cu junghierul în mâna dreaptă și cu cea stângă stringând teaca paloșului ca să nu facă vuiet atingând vre-o piatră sau vre-un vreas. Părea un șarpe urieș și în calea lui nu făcea nici un zgomot.

Ajunse în sfârșit la spinarea Tătarului care ședea dela deal de cort: n'avea decât să întindă mâna pentru a-l atinge. Tătarul dormea, Mihu auzea cum își trăgea sufletul. Stătă o clipă nehotărât: până atuncea lovise pe dușmanii săi numai în față, îi venea greu să deie, chiar în păgân, pe di-

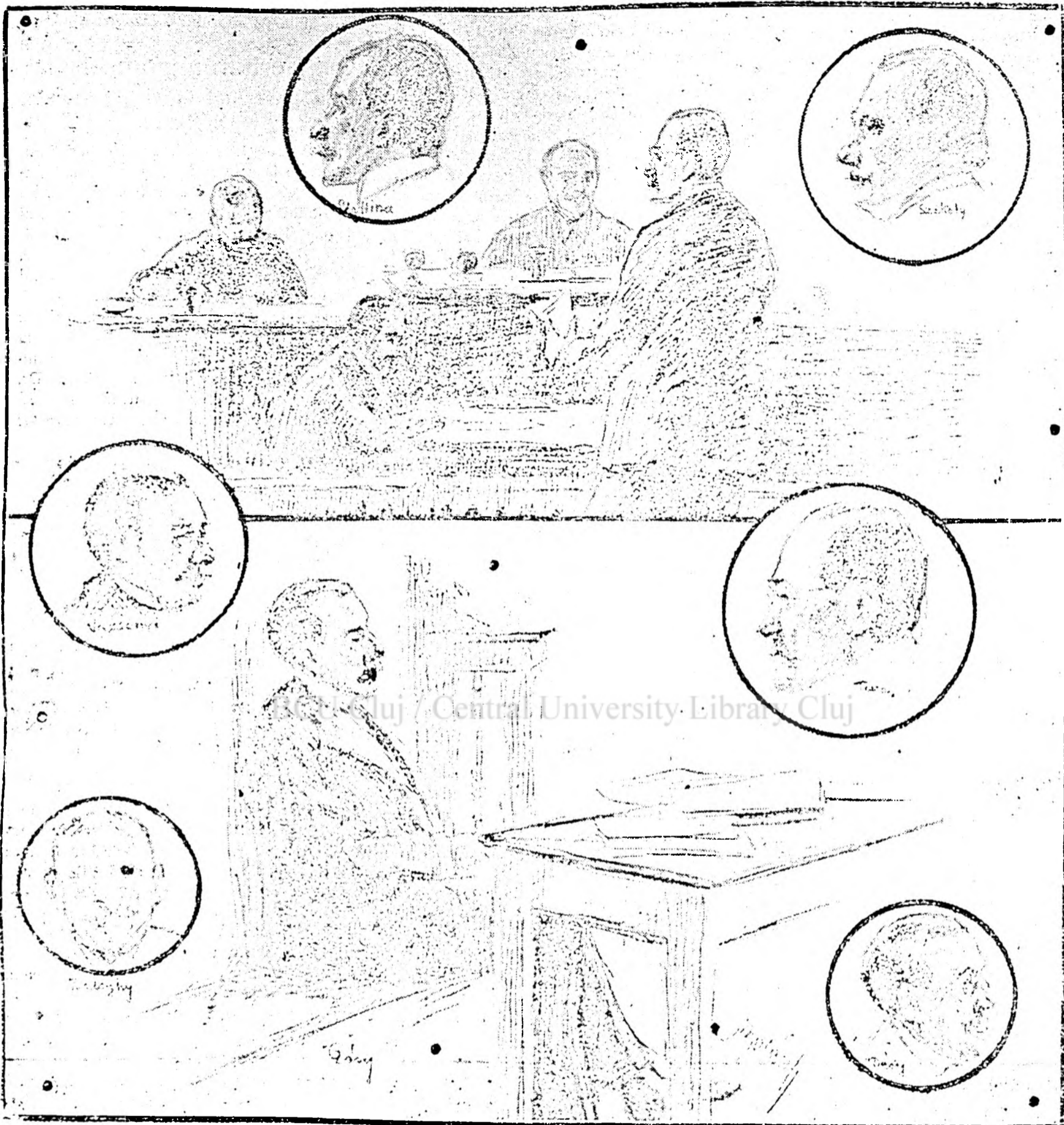
napoi și tocmai când era adormit. Dar, amintindu-și că este în joc cinstea și viața Ileanei, nehotărârea lui pieri. Răzământu-se pe mâna stângă, se ridică puțin și vâri junghierul până la mănunchiu între umerile Tătarului care se întinse la pământ ca lovit de trăsnet, fără a scoate măcar un oftat. Dar în căderea lui paloșul se lovi de o piatră, făcând astfel o mică pocnitură.

Mihu se tupi îndată la pământ, iar celalalt Tătar se sculă repede în picioare și, cu sulița în mână, se îndreptă spre locul unde era tovarășul lui. Nevăzându-l, crezu că doarme în iarbă și se plecă ca să-l trezească dar, atuncea, Mihu se ridică de o dată, îi cuprinse grumazul cu amândouă mâinile și strinse cu toată puterea lui uriașă, trăgându-l spre pământ. Tătarul se zbată câțva dar fără a putea scoate nici un sunet. Mihu desprinse mâna dreaptă apoi, urmând a-l stringe cu stânga, luă junghierul ce-l ținea în dinți și-l infipse de mai multe ori în pieptul Tătarului.

(Va urma.)

Pertractarea procesului Lukaci-Deji.

Chipul de jos ne arată sala de pertractare, în momentul când Tisa e ascultat ca martor. În partea de jos a chipului se vede Deji pe banca ațuzaților. În dosul lui, e chipul lui Vasoni, apărătorul lui Deji, iar dinjos Balog, președintele tribunalului. (Vezi și cele scrise la *Ultime știri*).

Poezii populare.

Din Bosnia și Herțegovina.

Frunză verde lemn domnesc,
Doamne mult mă mai gândesc
Aicea cum să trăesc.
Că eu zăm m'am săturat
De frunza zmochinului
Și de pușca neamțului,
De frunza maslinului,
De granița Turcului,
Munte negru, pentru tine,
Mulți feciori tineri ca mine,
Rătăcind în valea ta
Iși mănâncă viața,
Viața și sufletul
Tot trecându-ți vârfuțul,
Fugind la deal și la vale
Cu pușca plină 'n spinare,
Fugi, alergi, te ostenești,
Dar nimic nu folosești.

De-ar fi Stolatu 'ntr'un deal
N'ar fi feciori din Ardeal,
Dar Stolatu e 'ntr'o groapă
Sunt feciori din lumea toată.
Cătu-i Stolatu de mare
Numai o carare are,
Bătucită cu năsip,
Merg cătanele tot rând,
Maicele 'napoi plângând,
Un fecior din graiu grăia:
— Las maică nu suspină,
Că unde ne ducem noi
Nu ne dă cară cu boi,
Nice grajduri de rânit,
Fără puști de puțilit
Și săbii de ascuțit
Și boconci de vicsulit.

Frunză verde lemn uscat
Rău maică m'ai blăstamat,
Să cale cu picioarele
Cât aleargă soarele.

Am umblat țările toate,
Italia jumătate,
Și de bine navu-i parte.
Foaie verde și-o alună,
Italia-i țară bună,
Numai mie-mi pare rea,
C'am șezut doi ani în ea,
Departa de mândra mea.
Cât te uiți în lung și 'n lat
Nu mai vezi pământ uscat,
Făr' tot ape tulburele
Umblând corăbii pe ele,
Tot corăbii ferecate,
Ce pe mare stau plecate
Și cu tunuri încărcate.
Tunuri mari și tunuri mici,
La tot tunul cincii voinici;
Hei mare apă sărată,
Mai lasă-mă afară-odată
Să mai văd pământ uscat,
Să mai fiu odat' băiat.

Ioan Barna.

Știrile Săptămânii.

Sibiiu, 4 Iunie n.

Spre știre. Fiind acum Joi serbătorea Înălțării Domnului, numărul de față al „Foii Poporului” s'a încheiat deja Mercuri, din care cauză unele știri mai amănunțite au trebuit să rămână pe numărul viitor.

Reprezentările „Reuniunii române de muzică din Sibiiu”.

Acum Joi se dă în Teatrul orașenesc din loc cu concursul cântăreților de operă Dumni *Stefan Mărcuș* și *Ionel Crișianu* pentru întâiadată (bilete verzi) *Serretul Susanei* (Susannens Geheimnis) intermezzo într'un act de Enrico Golisciani, muzica de Ermanno Wolf-Ferrari și *Cavalleria Rusticana* (Cinstea țărănească) melodramă într'un act de G. Targioni-Tozzetti G. Menasci, muzica de Pietro Mascagni. Prețul locurilor: Loge parterre pentru 3 persoane cor. 8. Loge parterre, pentru 4 persoane cor. 10. Loge parterre, pentru 5 pers. cor. 12. Loge rangul I., pentru 3 pers. cor. 12. Loge rangul I., pentru 4 pers. cor. 14. Loge pentru onorațiori, rangul I. cor. 18. Loge rangul II., pentru 3 persoane cor. 6. Loge rangul II., pentru 4 pers. cor. 8. Loge rangul II., pentru 5 pers. cor. 10. Un loc în balcon, rândul I și II cor. 4. Un loc în balcon, rândul III cor. 3. Un loc în balcon rândurile IV și V cor. 2. Cerce și Stal cor. 3. Parterre, numerizat cor. 1.50. Loc de stat, în parterre 80 bani. Loc de stat, în parterre, pentru studenți 60 bani. Galerie, numerizat, rândul I cor. 1. Galerie, numerizat, rândul II, III și IV 80 bani. Galerie, loc de stat 60 bani. Bilete de intrare se vând începând de Luni, în 2 Iunie n. la Librăria arhidiecezană și în ziua reprezentației seara la cassă: pentru membrii reuniunii începând de Sâmbătă în 31 Maiu a. c. Textul românesc al operelor se află de vânzare la Librăria arhidiecezană și seara la reprezentație, cu 50 bani exemplarul. Cassa deschisă la 7 ore. Inceputul la 8 ore seara. Reprezentanția a doua (bilete sure) se va da Duminecă, în 8 Iunie, a treia (bilete galbine) Luni, în 9 Iunie n. a. c.

După cum suntem informați biletele pentru prima reprezentație sunt aproape toate vândute. Indemnăm însă pe toți Românii noștri din Sibiiu și jur, ca să se grăbească a cumpăra bilete pentru reprezentațiile de Duminecă și Luni.

Păziți-vă de agenți necunoscuți. Un binevoitor al cauzelor noastre de obște ne comunică, că unii agenți dela băncile de asigurare streine se dau și se recomandă ca agenți ai băncii noastre românești, amăgind și cauzând prin faptul acesta neplăceri publicului interesat. Iar alții cari totuș nu au această cutezanță mare, afirmă, că băncile lor stau în astfel de legături de afaceri cu banca românească, încât este tot una că asigurarea se face la banca noastră sau la a lor.

Față cu aceste apucături, ținem să informăm publicul nostru că agenții și bărbaii de încredere ai băncii noastre românești *Banca generală de asigurare din Sibiiu* sunt provăzuți cu scrisori și plenipotențe, subscribe de directorul băncii sau de direcțiune și că ceice nu pot prezenta ase-

menea dovezi trebuiesc dezconsiderați. Tot asemenea e bine să se știe, că banca noastră de asigurare lucrează absolut independent și pentru sine. Ceice vor să o sprijinească să facă asigurările exclusiv prin banca noastră și să se ferească a da crezământ seducătorilor.

Special acum — când se începe sezonul asigurărilor de produse etc. — rugăm și noi pe oamenii noștri să fie cu băgare de seamă și să-și asigure avutul lor numai la „Banca generală de asigurare” din Sibiiu, singura bancă care trebuie să aibă considerația noastră.

Primirea de elevi în școala ces. și reg. de cadeți din Sibiiu. Pe anul prim al școalei c. și r. de cadeți (infanterie) din Sibiiu, să primesc cu începerea anului școlar 1913/1914 (mijlocul lui Septemvrie) aproximativ 50 tineri fizicește apti (sănătoși), cari cu 1 Septemvrie anul curent au împlinit etatea de 14 ani, dar nu au trecut peste etatea de 17 ani, simțesc în dânșii aplicare pentru chemarea militară, și au absolvat cu succes cel puțin îndestulitor patru clase civile sau patru clase dela o școală medie (gimnaziu sau școală reală). *Condițiunile de primire cari totodată cuprind și forma rugării să pot căpăta pe lângă trimiterea anticipativă de 60 bani la școala de cadeți* (k. u. k. Infanteriekadettenschule în Nagyszeben).

Petițiunile de primire pentru locuri de plătit sunt a se înainta la *comanda școalei*, imediat după primirea testimoniului dela finea anului școlar curent, dar cel mult până în 8 Iulie st. n. Dacă petentul are să mai facă vre-un examen de amendare, atunci trebuie să trimită un atestat interimar. Cererile necomplete, care să înaintează tocmai la terminul ultim, adică 10 Iulie st. n. nu mai pot fi luate în considerațiune. E de observat, că cereri care intenționează obținerea unui loc *de tot gratuit, fondat din partea statului*, sunt a se înainta necondiționat la *ministerul r. unguresc de honvezi* pentru apărarea țării, până la terminul hotărit, publicat în foaia oficioasă „Rendeleti Közlöny”.

— Ca și în alți ani, indemnăm și de data aceasta pe cât mai mulți părinți români să încerce a-și da copiii, cari împlinesc condițiunile cerute, la școala militară. E cea mai sigură meserie și singura, unde mai găsește și Românul ceva dreptate.

Serbările Ligii din Peatra-Neamț. Duminecă și Luni și-a ținut Liga Culturală adunarea generală în Peatra-Neamț, oraș în Moldova. Cu prilejul acesta s'a desvelit și o statuie a marelui Român *Mihail Cogălniceanu*, celce a dat lui *Cuza* sfatul să împroprietărească pe toți țărani, apoi l'a și ajutat să înfăptuească aceasta măsură de cea mai mare însemnătate pentru Românii din Țară. Tot *Cogălniceanu* a alungat împreună cu *Cuza* și pe călugării greci din România, unde storceau toată vloga poporului.

O afacere rușinoasă pentru armata noastră. În Viena s'a descoperit, că colonelul (obăștăru) *Redl* (se zică că jidan) eră de 14 ani spion în slujba Rusiei. El primiă sume uriașe, ca să vândă toate planurile de mobilizare. Dar nu lucră numai singur, ci mai aveă și alți spioni, între cari și unii ofițeri. Tradarea aceasta putea să aibă urmările cele mai grozave pentru armata noastră în caz de războiu cu Rusia. Coman-

danții armatei noastre din Galiția observaseră, că orice mișcare făceau trupele austro-ungare, ea eră numai decât cunoscută în Rusia. Aceasta, apoi și cheltuielile mari, pe cari le făcea *Redl*, care eră ofițer de stat major, au dat de bănuț și el a fost descoperit. Prin o telegramă falsă a fost chemat la Viena, căci eră în Praga, unde e cuibul spionilor rusești. Ajuns în Viena la hotel, a fost întâmpinat de câțiva ofițeri, cari i-au spus, că nu mai e ofițer. *Redl* a înțeles cum stau lucrurile și nici n'a mai tăgăduit, ci a încercat să-și iee viața. De aceea s'a împușcat, ca să scape de spânzurătoare. Intre hărțile lui s'au găsit o mulțime de scrisori, cari arată și pe alți spioni. Mare rușine pentru armata noastră! Dar și cu privire la cea rusească se dovedește, că e slabă, căci își pune nădejdea numai în spioni.

Acum trebuie să se schimbe toate planurile de mobilizare, cece costă milioane.

O masă pentru studenții români din Făgăraș. „Revista Economică” din Sibiiu face propunerea foarte nimerită, că pentru elevii români, cari sunt în număr de câteva sute la școalele străine din Făgăraș, să se înființeze o masă, cum e în Sibiiu, Brașov și Brad. Cheltuielile să le poarte cele 60 de bănci și insoțiri din Țara-Oltului, cari au avut și anul trecut un venit curat de două sute cincizeci de mii de cor.

Propunerea e bună și atârână acum de Olteni să facă o faptă, care să le fie spre cinste.

Reprezentății interesante în Bioscopul Apollo din Sibiiu. După cum suntem informații direcțiunea Bioscopului Apollo din loc va reprezenta în 9, 10, 11 și 12 Iunie st. n. a. c. *Războiul dela Plevna și Crivița la anul 1877*, reproducere cinematografică a războiului româno-turco-rus în 5 acte, un op măestru, grandios și interesant, în care sunt peste 200,000 persoane reprezentate. Predarea acestui op de toată frumuseța recere timp de 2 ore. Prelucrarea filmului a fost posibilă, numai prin împrejurarea, că statul român a pus la dispoziție obiectele de războiu, arme, reliqui originale istorice și o diviziune excelentă a armatei românești, dimpreună cu artiștii teatrului național din București. E deci în interesul fiecărui Român, care vrea să aibă o seară plăcută și plină de reamintiri istorice, să nu se lipsească de această ocaziune rară, când va vedeă o producțiune, unde rolul principal il are armata română, care prin vitejia ei a câștigat României independența de azi.

Aieroplanul Vlaicu Nr. III. După socotelile publicate în „Românul” dela Arad, pentru aieroplanul Vlaicu III. s'au strâns cu totul 18 mii 448 cor. 72 bani. Cele mai mari sume au fost dela dnii *Vasile Stroescu*, *D. M. Bragadiru* (București) și *Dr. Aurel Novac* (Pecica), cari au dat câte o mie de coroane.

Circul Picard. Sâmbăta trecută a sosit în orașul nostru circul Picardi, care a început a da o seamă de reprezentații cu un program destul de variat. Sunt mai multe dame și domni, cari se produc cu jocuri diferite, atrăgând în mod deosebit interesul publicului, care a cercetat foarte bine primele reprezentații. În fiecare zi e program nou. Inceputul la 8 ore și jumătate seara. Circul se află pe piața gării, lângă Panopticum în grădină. Dumineca se dau două reprezentații. Atragem atenția celor doriți de reprezentații de circ.

Parastasul festiv de Duminecă. Biserica patronată din Sibiu suburbiul Iosefin, carea, de când cu ridicarea măreței Catedrale, este tot mai puțin căutată de credincioși, Dumineca trecută, cu prilejul parastasului festiv, închinat, de cărmăcii Reuniunii agricole sibieni, amintirii vrednicilor săi muncitori de pie memorie *Eugen Brote*, fost prezident și membru onorar, *Dr. D. P. Barcianu*, fost vice-prezident, *Dr. Aurel Brote* și *Dr. Petru Șpan*, foști membri în comitet și *Petru Cioba*, fost cassar și membru onorar al ei — a fost cercetată de un număr considerabil dintre aceia, cari au ținut să-și împlinescă datorința creștinească față de memoria lor. Sfânta liturgie a fost oficiată cu multă pietate de preotul local *I. B. Boiu* asistat de preotul militar *Dr. V. Cioba*, iar la actul înălțător al parastasului a servit P. C. Sa *Dr. E. R. Roșca*, director seminarial, cu asistența preoților *Dr. V. Cioba* și *I. B. Boiu* și a proto-diaconului *Dr. V. Stan*, profesor seminarial. Intre asistenți am remarcat pe d-na Constanța P. Barcianu, sora profesorului *Dr. D. P. Barcianu*, în societatea alor doi fii și două fiice ale răposatului, surorile decedaților *Dr. Aurel* și *Eugen Brote*, d-nele *Dr. Marinescu*, *Dr. Sândeianu* și d-șoara *Sabina Brote*; fratele lor *Liviu* cu d-na, iar pe membrii familiei lui *Eugen Brote*, ia reprezentat fiul mai mare al lui, *Ionel*, student în Brașov. Reuniunea agricolă a fost reprezentată prin d-nii *Pantoleon Lucuța*, prezident, *Ioan Chirca*, viceprezident, *P. Draghiș*, ambii din Săliște, *Dr. V. Stan*, *T. Popovici*, *R. Simu*, *Nicolae Iosif*, *Andrieu Teodor* membri în comitet, *Vic. Tordășianu*, secretar și prin membrii Reuniunii *Paul Muntean*, colonel penz., *Ion Droș*, protopresbiter emer., *Dr. Ion Mateiu*, coreferent școlar, *N. Bratu*, propr. „Tip. Popor.” și alții. Corpul profesoral a fost reprezentat prin P. C. Sa *Dr. E. R. Roșca* director, *Dr. V. Stan*, *Dr. Silviu Dragomir*, *Dr. P. Roșca* și *T. Popovici*, profesori. Atât la sf. liturgie cât și la parastas, cântările corale le-a esecutat bravul cor bisericesc al Reuniunii meseriașilor sibieni, sub conducerea dirigentului *Candid Popa*, învățător la școala de aplicație de pe lângă se minarul „Andreian”.

Legea cea nouă despre urcarea lefurilor învățătoresți a pus pe gânduri și pe Sașii noștri, gata totdeauna să jertfească fără nici o crăcnire, când e vorba de școală, adică de asigurarea culturii naționale. O gazetă de-a lor face propunerea, ca să se închidă unul din cele cinci gimnazii ale lor (Sașii au cinci gimnazii, școale reale ș. a.) și banii pentru susținerea lui să-i întrebuințeze pentru școalele populare amenințate. Mai propune, ca parohiile sășești mai mici să fie prefăcute în filii, iar lefurile cele mari, pe cari le au preoții din parohiile mici să fie întrebuințate tot pentru școalele primare.

Sfințire de biserică. La 11 Maiu s'a sfințit cu pompă deosebită biserica cea nouă din comuna *Secătura* (comitatul *Solnoc-Dobâca*). Actul sfințirii a fost săvârșit de însuși Prea Sfinția Sa episcopul *Dr. Vasile Hosu* din Gherla. În presara serbării s'a slujit vecernia, apoi a doua zi dimineața, după ce arhiereul a spovedit mai mulți credincioși, a urmat însuși actul sfințirii, la care au luat parte peste șase mii de Români, din *Secătura* și toate comunele învecinate și chiar și din cele îndepărtate. A

fost de față și deputatul nostru, dl *Dr. Teodor Mihali*. La Sfânta slujbă au slujit 40 de preoți, în frunte cu Prea Sfinția Sa episcopul. În biserică a ținut predica P. Sf. Sa, mulțumind tuturor celorce au contribuit pentru ridicarea acestui sfânt locaș, îndeosebi și dlui *Dr. Mihali*. Înaintea bisericii a predicat apoi părintele canonic *Dr. Octavian Domide*, sfătuind poporul să trăiască în pace, înțelegere și să se ferească de prorocii mincinoși.

Seara a fost o petrecere frumoasă în hotelul dela scălzile din *Birușa*. Cu prilejul acestei petreceri dl *Dr. Teodor Mihali* a mai dăruit 120 de coroane pentru biserică.

Cărți pentru mecanici, întreprinzători, ingineri ș. a. în limba română. Ni s'au făcut une-ori întrebarea, dacă nu se găsec cărți scrise românește, pe cari să le poată întrebuința mecanicii (de ceice au de lucru cu mașinile de aburi, electricitate), inginerii ș. a. La noi nu sunt, dar se găsec în România. Iată câteva din acestea:

1. Călăuza industriașilor (meseriașilor), șefilor de ateliere și întreprinzătorilor. Prețul 2 lei.
2. Istoricul mașinilor cu aburi. Prețul 1 leu.
3. Cuptoare de uscat porumb (cucuruz), prune și cereale. Prețul 30 bani.
4. Primele noțiuni elementare de mecanică practică. Prețul 1 leu.
5. Manual de electricitate industrială. Prețul 3 lei.

În pregătire sunt cărți despre Călduri de aburi, Mașini cu aburi, Motori cu gaz și altele. Se capătă la inginer *I. P. Condiescu*, Strada *Văcărescu* I Nr. 9, București.

Prelegere cu schliopticonul a ținut părintele *I. Popa* din Săliște în comuna *Arliu* (com. Sibului). S'au arătat icioane frumoase din viața Mântuitorului, pe cari le-a explicat foarte bine părintele. Publicul, care a venit să le vadă și să asculte, a fost foarte numeros, căci mai că n'a lipsit nimeni din comuna, nici bătrâni, nici tineri, nici bărbați, nici femei. Toți au rămas nu numai pe deplin mulțumiți, ei și adânc mișcați în sufletele lor de cele văzute și auzite. Mulțumesc și la locul acesta Frăției Sale pentru osteneala și râvna arătată.

Nicolae Răchitan, paroh administrator.

Omorite de trăsnet. La 16 Maiu s'a deslănțuit asupra orașelului *Roșiorii-de-Vede* și împrejurime o furtună cu peatră și trăsnete. Trei țărance, cari erau la munca câmpului, fiind surprinse de furtună s'au adăpostit, din prostie, sub un copac. Trăsnetul a lovit în copac și toate trei femeile au rămas moarte.

O mare bandă de tâlhari în munții Branului (Predealului). De câțva timp, în *Bran* (comit. Făgărașului) s'a format o bandă de tâlhari în felul celei a lui *Budac*. Aceasta a săvârșit mai multe tâlhării în România, prin *Sinaia*, *Morveni* și *Predeal*. Fiind urmăriți de jandarmii români au trecut iară în *Ardeal*, unde au prădat stâni. Au pornit apoi 20 de jandarmi dela noi după ei, dar întâlnindu-se cu tâlharii, aceștia au împușcat trei din ei. Acum trupe de soldați din *Brașov* și jandarmi, iar în România tot soldați și jandarmi au încunjurat întreg ținutul, unde se țin tâlharii, și e nădejde, că vor fi prinși.

O rugare a fraților din Basarabia. Cetitorii noștri știu, că în *Chișineu*, capitala *Basarabiei*, apare o gazetă românească cu numele „*Glasul Basarabiei*”. Dl *Constantinescu*, redactorul acestei foi, se îndreptează către toți Românii din țările mai libere cu rugarea să trimită cărți românești pentru a putea înființa o bibliotecă românească (moldovenească). Ar fi bune și cântări naționale, puse pe note, ca să învețe și acolo să le cânte.

Indemnăm și noi pe ceice pot să trimită câte o carte, scriind pe ea: Pentru biblioteca moldovenească din *Chișineu* dela *N. N.* din *Transilvania* (*Bănat* ș. a.).

Cărțile să se trimită pe adresa următoare: Dlui *Gr. D. Constantinescu*, *Chișineff*, *Pușchinscaia*, 5, *Basarabia-Rusia*.

Adunare învățătorescă. Se convoacă adunarea ordinară de primăvară a despărțământului Sibiu aparținător „*Reuniunii învățătorilor români gr.-cat. din arhidieceza gr.-cat. de Alba-Iulia și Făgăraș*”, ce se va ține la 10 ore a. m. în localul școalei gr.-cat. din *Cașolț* la 17 Iunie st. n. 1913. Program: 1. Participarea la serviciul divin. 2. Constatarea membrilor prezenți. 3. Prelegeri practice din limba română cu clasa IV. „*Biografia mea*”, de *Teodor Stoia* jun. „*Cântecul gîntei latine*”, de *I. Cetean* cu cl. V. și VI. 4. Deschiderea adunării prin prezident. 5. Dizertație din sfera pedagogică, de *T. Pop.* 6. Dizertație populară „*Despre meserii*”, de *P. Olariu*. 7. Discușiune asupra prelegerilor practice precum și a dizertațiilor. 8. Satorirea bugetului anului viitor. 9. Satorirea locului și a programei adunării de toamnă. 10. Eventuale propuneri. 11. Închiderea adunării. Sibiu în 26 Maiu 1913. *Romul Botezan*, prezident. *I. Cetean*, notar. NB. Sara se va jucă teatru și va concerta cu tinerimea inv. local *V. Pop.*

Neînțelegerile dintre Japonia și Statele-Unite din America. Unele din Statele-Unite ale Americii-de-Nord, între cari la locul întâiu *California* lângă *Oceanul Pacific*, au adus o lege, prin care străinii, îndeosebi *Japonezii* sunt oprîți să cumpere pământuri. Din cauza aceasta între *Japonia* și *Statele-Unite* au izbucnit neînțelegeri.

Californienii spun, că *Japonezii* se pregătesc de mult de războiu cu *Statele-Unite*. Pentruca să aibă încă dela început oaste japoneză pe pământul Americii, o mulțime de *Japonezi* au trecut în *California*, unde lucrează. Toți aceștia sunt organizați milităresce, ba un ofițer german, care a trăit zece ani în *California*, spune, că a văzut mii de *Japonezi* prin locuri ascunse, unde făceau deprinderi militare sub comanda unor ofițeri japonezi. Acești ofițeri trăesc ca servitori în *California*. Se vorbește, că astfel de soldați japonezi ar fi peste patruzeci de mii numai în *California*.

Dacă e adevărat celece spun *Californienii*, n'ar fi mirare, ca într'un războiu viitor *Japonezii* să bată și pe *Americani*, cum au bătut și pe *Ruși*, ba încă mai ușor, căci *America de Nord* are numai soldați cu plată.

Tisa iară a pățit-o. Stăpânul lui *Mangra* iarăși a fost împărțit de semne de dragoste cu *bolovani*. Mergând la sinodul calvinilor din *Dobrișin*, muncitorii decolo l-au întâmpinat cu *bolovani*. Cât a stat în *Dobrișin*, a fost mereu păzit de jandarmi, iar când a mers la gară, trăsura i-a fost încunjurată de jandarmi călări.

Foc cu pagubă mare. Ni se scrie din Terețel (p. Brad, comit. Hunedoarei): Duminecă seara la 5 Maiu s'a aprins șura plugarului Iga Ion al lui Ion, arzându-i doi boi, o vacă, un vițel și două capre. Nu se știe, din ce cauză a isbugnit focul, dar bietul om a rămas cu o pagubă de două mii de coroane, pe care nu va mai putea-o acoperi niciodată, căci are șapte copii de hrănit. Acum cinci ani i-a ars casa cu bucate cu tot și numai cu greu și-a clădit-o de nou. Acum a dat altă pacoste peste bietul om. In comună s'a început o colectă pentru cel năpăstuit. Oamenii cu milă de copii ar face bine, dacă s'ar gândi la nenorocirea fratelui lor și l-ar ajuta care cum ar putea.

Gheorghe Ometa.

Nenorocirea căzută peste fratele nostru trebuie să fie un nou indemn pentru oamenii noștri, ca să se lase odată de nepăsarea păcătoasă și să-și asigure avutul lor cel puțin contra focului. Cu câteva coroane pe an își întoarce pagube de mii de coroane. Aceasta se poate acum cu atât mai ușor, că avem banca noastră de asigurare în Sibiu. Dar de multe trebuie să se lovească Românul până să-i vină mîntea cea de pe urmă.

Vreme sucită. Prin Franța și prin Anglia încă au fost mereu ploii și vreme rece timp mai îndelungat. Timpul s'a schimbat dintr'odată și săptămîna trecută s'au pornit niște călduri de nesuferit, mai mari ca cele obișnuite în luna lui Cuptor. In Londra au fost atinși într'o singură zi șapte oameni de săgeată (insolație), doi au murit.

Omorit de roatele unui plug cu aburi. Jumele Ioan Bandeanu din Șamșudul-de-Câmpie, lucrînd la plugul cu aburi al contelui Betlean, a căzut între roate și a rămas cu capul zdrobit. Bietul fecior eră unicul copil la părinți, sprijinul și nădejdea căroră eră. Ne putem închipui jalea părinților când l-au văzut mort.

O măsură bună. Un judecător dela tribunalul din Seghedin a cerut dela comitetul de supraveghere al celor nevrăstnici ca în traficile de tîbac să nu se vîndă copiilor sub 15 ani nici țigări, nici tîbac. Copiii să fie opriți de-a intră în crăjme, cafenele și restauranturi (crăjme domnești) chiar și când ar fi părinții cu ei. Comitetul a primit propunerea cumintelui judecător și o va trimite în toate orașele din țară și la comitate, ca să fie primită pretutindeni.

Biroul săsesc de informațiuni juridice (de drept) din Sibiu. La timpul său am anunțat și noi, că cele trei bănci mari săsești din Sibiu au înființat un birou (o cancelarie), în care țărani și meseriași sași să poată primi, *fără plată*, tot felul de sfaturi în privința legilor. Dela 22 Aprilie 1912, când s'a deschis biroul, și până la sfârșitul anului trecut, au fost 531 de Sași, cari au primit sfaturi în afaceri civile (de moștenire, vânzări, cumpărări ș. a.), penale (processe pentru călcări de lege), administrative (comunale și comitatense), financiare (dări, taxe, aruncuri) și altele.

Un cotoc care vorbește. In Sibiu a fost arătat un cotoc, care vorbește câteva vorbe. E din Germania și stăpîna lui îi zice Petru Alupca. Cotocul spune bine vorbele Ana, Elena, hura, na na, adio, nu. Poate chiar să cânte o melodie.

Astfel de femei ne trebuie și nouă. In multe din Statele-Unite ale Americii-de-Nord e oprită vânzarea beuturilor spirtoase, îndeosebi a rachiului. Lumea s'a convins, că cel mai mare dușman al sănătății, al minții, al bunăstării și al fericirii familiare al omului e rachiul.

Dar și acolo administrația e în multe locuri ticăloasă ca și la noi. Așa că într'o pădure de lângă orașul Rom din statul Georgia primăria a suferit, ca un dușman al poporului să ridice o fabrică de spirt, de unde unii bărbați aduceau pe ascuns rachiul și se îmbătau ca porcii. Dar dacă între bărbații orașului au fost unii slabi, femeile n'au fost așa. Ele au ținut o adunare, în care au hotărît să dărîme fabrica. Hotărît și făcut. După adunare fiecare au luat care un topor, care un tîrnacop, care un ciocan zdravăn, și au plecat la fabrică. Ca o vijelie s'au năpustit peste ea și în scurt timp fabrica eră un morman de ruine, cazanele și toate instalațiunile făcute bucăți. După ce au isprăvit, s'au întors la primărie, unde au dat de știre despre cele întîmplate.

Fostul fabricant de otravă nici n'a mai îndrăznit să dea pe-acolo.

Femeile pot fi mîndre de ce au făcut.

Creșterea igienică a copiilor.

(Urmare).

IV.

Alăptarea copilului de către o femeie străină.

Se 'ntîmplă uneori, de mama suferă de o boală, care nu eartă, ca ea să dea țîță copilului. Trebuie știut, că orice boală a mamei se resimte în laptele ei, precum se resimte și orice fel de mîncare, chiar și multe leacuri. Când boala mamei e de așa, încât dînd ea țîță copilului l-ar îmbolnăvi și pe acesta, copilul trebuie dat la țîța unei *doici*, fie că o aducem în casă, fie că dăm copilul afară din casă. Se 'nțelege, că pentru sănătatea copilului și pentru liniștea mamei e cu mult mai bine, dacă doica e în casă, sub ochii mamei, care o poate supraveghea în tot momentul. Când mama e silită să dea copilul afară din casa ei, supravegherea e foarte grea și arareori un astfel de copil poate să crească, cum ar trebui.

Alegerea doicii trebuie să se facă cu cea mai mare grijă. Ea trebuie să fie sănătoasă, curată, copilul ei propriu să fie sănătos, binefăcut, căci de va fi slab, galbin, mărîit, și copilul, ce i se dă spre alăptare va deveni tot așa. Doica trebuie să aibă lapte destul, așa că la o strîngere ușoară a țîței, laptele să țîșnească din ea în raze subțiri. Cel mai bun lucru e să ducem doica și copilul ei la un medic, ca să cerceteze el, cum stau cu sănătatea. Oamenii din ziua de astăzi nu mai sunt așa sănătoși ca mai de mult, căci mai ales beutura de rachiul le otrăvește multora corpul, apoi sunt răspîndite, spre rușinea noastră, și multe boale secrete (mai ales sifilisul [sfreanțul, șuiul]), cari uneori nici nu se cunosc pe dinafară, așa că numai medicul le poate afla. Un copil, care sugă la o femeie beutoare de rachiul ori născută din părinți beutori de rachiul, sau la o femeie, care are în ea sîmînța unor boale de sînge, se va molipsi și el sau, în cazul cel mai bun, va rămîne slab, căci a fost hrănit cu lapte dintr'un corp stricat.

Nu este neapărată trebuință, ca copilul doicii să fie născut în acelaș timp cu copilul, pe care i-l încredințăm, ci, dacă-i dăm spre alăptare un copil născut, să nu fie trecut dela facerea doicii mai mult decît șase luni. O femeie, care și în timpul alăptării are menstruațiune (luni, soroc) nu e bună de doică.

Pentru un copil născut de curînd vom alege, dacă se poate, o doică, care a mai avut și crescut unul sau doi copii, căci aceasta știe să umble cu copiii.

Părinții, cari iau o doică în casa lor, au o datorie sfîntă de împlinit și față de copilul propriu al doicii. E o faptă păgănească de-a lăsa copilul doicii să slăbească și să se stingă încet din cauza lipsei de lapte. Dacă am ales o doică sănătoasă, cu lapte mult, ea poate să dea să sugă la amîndoi copiii. Iar dacă copilul ei e trecut de cinci luni, poate să-i dea mai puțin să sugă ca la cel născut, dîndu-i de câteva ori și lapte de vacă, după cum vom arăta mai la vale. La tot cazul să nu suferim, ca să-i dea copilului ei propriu mîncări nepotrivite, căci va slăbi și inima ei se va amări. Și trebuie știut, că laptele din țîța mamei nu se strică numai din cauza unor boale trupești sau din cauza unor mîncări nepotrivite, ci și din cauza *supdrării*. Dacă doica vede, că copilul ei propriu e bine îngrijit, și ea va fi liniștită, nu o va mai muștra cugetul, că copilul ei suferă din cauza lăcomiei ei de-a câștiga bani jertfind sănătatea sau chiar viața lui. Se 'nțelege, că moartea copilului propriu al doicii are o influență și mai vătămătoare asupra sănătății copilului străin, pe care-l alăptează.

Ce privește regulile de traiu ale doicii, ele vor fi aceleași ca și la mama, care lăptează singură. Așa că nici doica nu va șede mereu cu copilul fără să lucreze ceva; dimpotrivă, va lucra prin casă și prin curte în timpul, când doarme copilul.

Ce privește hrana, doica va mîncă mîncările, cu cari este obișnuită, ferindu-se numai de cele de cari trebuie să se ferească și mama. Și ea va mîncă mîncări amestecate, adică și carne, dar și multe lăpturi și legume. Rachiul otrăvește laptele. Dacă e obișnuită să bea la masă un pahar mai mic de vin, poate să bea atîta și când alăptează, dar în cursul mîncării. Căci nimic nu ajunge așa ușor în laptele mamei ca beutura și nimic nu e așa vătămător pentru copil ca spirtul din orice fel de beutura, chiar amestecat în laptele mamei sale. In privința aceasta trebuie o supraveghere deosebită, căci la noi sunt încă destui proști, cari cred, că vinul, — ba chiar și rachiul! — întărește pe femeia, care lăptează.

In caz, când copilul este așezat la doică afară de casa părintească, părinții trebuie să se încredințeze adeseori, dacă copilul este bine nutrit, dacă doica nu-i dă destulă îngrijire cu privire la curățenie, dacă aierul din casă e curat, dacă scoate copilul, bineînțeles, mai des afară la aier curat, când e timpul frumos, dacă nu e opărit, din cauza, că nu-l primenește des și nu-l scaldă regulat. Să nu creadă nime, că e destul, dacă copilul e rumen la față, căci un copil, care pare sănătos, poate să stea pe loc, să nu crească. Cea mai bună asigurare despre aceea, că copilul e sănătos și se desvoaltă bine, ni-o dă cântărirea lui, pe care trebuie să o facem mai des, cum vom arăta mai încolo. (Va urma).

Ultime știri.

Chestiunea Silistrei.

Guvernul bulgar a înștiințat pe cel român, că primește hotărârea conferinței dela Petersburg, prin care Silistra trece la România, și-l roagă să numească pe membri români ai comisiunii, cărora să le predea orașul.

Dintre fruntașii turci din Silistra, a sosit o delegație de treisprezece, ca să se informeze despre data alăturării Silistrei la România. În protocolul dela Petersburg s'a hotărât, ca anexarea (alipirea la România) să se facă cel mai târziu trei luni dela semnarea (iscălirea) protocolului, adică până la 26 Iulie.

Se vede deci, că Bulgaria a renunțat la cererile ei nedrepte de-a nu se lăsa României Silistra, care a mai fost românească. La renunțarea aceasta a contribuit mult și cearta dintre aliați, căci Bulgaria ar fi pierdută, dacă România i-ar fi dușmănoasă, apoi și *răsvărlirea* sângeroasă a rezerviștilor bulgari din tabăra dela Ceatalgea. Rezerviștii cereau adecă să fie lăsați sau acasă sau să fie dusă armata împotriva Constantinopolului, căci nu mai pot suferi să moară de boale și de foame. Neîmplinindu-li-se cererea, s'au răsvărlit pe față și în cele două zile, cât au ținut turburările, au împușcat mai mulți ofițeri de-ai lor bulgari. Numai fagăduiala regelui lor, că în timp scurt îi va demobiliza, i-a potolit.

Procesul Lukaci-Deji.

În numărul trecut am arătat pe scurt, că procesul de calumnie al prim-ministrului Lukaci să pertractează de nou în Pesta. Pricina procesului e cunoscută: Deji l'a acuzat (invinovătit) pe Lukaci, că a primit milioane pentru cassa partidului guvernamental, ca să poată face alegerile cele mai mărunte, cum a fost de pildă și cea dela Sasca (Bănat). În schimb, Lukaci a dat unei bănci concesiunea sării în astfel de condițiuni, încât a păgubit statul cu sume mari. A mai fost vorba și de alte pungași. Martorii citați au fasonat (spus) mai toți astfel, încât nu prea știi, ce să alegi, numai Tisa și-a apărat tovarășul. Conte Zici, fostul ministru de culte, a spus, că gheșturile acestea încă au fost între cauzele, cari l-au îndemnat să-și dea demisia (să se mulțumească din postul de ministru). Acum a demisionat și din partidul guvernamental, urmat fiind și de alți câțiva deputați.

Lumea cinstită zice, că oricare ar fi sentința, pe guvernul de-acum a rămas o pata, pe care nu o va putea șterge nimeni.

De acestea să vede, că au ținut seamă și judecătorii, fiindcă *Marți după amiază au adus sentință, prin care Deji e declarat de nevinovat pentru învinuirile aduse față de ministrul-președinte Lukaci.*

La auzul acestei sentințe, lumea de pe gangurile tribunalului și care stătea adunată pe stradă a început a aplauda pe Deji. Când a părăsit judecătoria Deji a fost petrecut de o mare mulțime până la locuința apărătorului Vasoni. Aci, atât Deji, cât și apărătorul Vasoni, au ținut vorbiri multimei adunate, mulțumindu-le pentru dragostea, ce le-o arată lor, cari au luptat pentru a scoate la iveală nedreptățile cărmuitorilor țării.

Marți seara partidul guvernamental a ținut ședință. De asemenea și ministrii. Într-un guvern au hotărât să demisioneze (să se mulțumească). Cine îi va urma lui Lukaci nu se știe.

Poșta Redacției și a Administrației.

Gh. Apolzan, Popina, Bulgaria. Mulțumim pentru scrisoarea trimisă, pe care o publicăm cu plăcere. Bulgarii n'ar trebui să fie supărați împotriva Românilor, căci Silistria le a fost dată de *două-ori*, în anul 1878, când cu tratatul dela San-Stefano, apoi când cu tratatul dela Berlin. Dar numai Rusia haină s'a împotrivit. Silistria nici nu e bulgărească, căci locuitorii sunt mai toți Turci și de alt neam, cum spune chiar o carte de geografie militară bulgărească, în care arată, că din 12 mii de suflete, șase mii sunt Turci, trei mii Români și alți câțiva străini și numai trei mii Bulgari.

Țăranii români din Austria și din România știu, cum s'au purtat de vitejește țăranii bulgari din războiul acesta și li-a fost foarte milă, când au aflat de grozavete lor suferințe. De vină au fost însă și domni bulgari, cari nu s'au îngrijit cum se cade ca să aibă doctori de-stui și hrană la timp.

Biniș. După cât știm noi, din cele câte s'au scris, oamenii cinstiți s'au convins despre cât plătește chinezul d-voastră Petru Iorgovan și șogorul lui Rusalim Avram. Acuma ar trebui să lucrezi în altă parte, ca să se îndrepteze lucrurile.

Celorce ni-au trimis poezii militare din Bosnia s. a. Dupăcum am mai spus în două rânduri, poezii militare dela soldați nu publicăm, ca să nu pășească ei ceva. Căci soldatului activ nu-i este ortat să se plângă în gazete de greutățile serviciului militar. El poate numai să spună, că-i place foarte mult miliția și că ar vrea să se bată cu dușmanul.

Ioan Fărcaș, Antovaș, Herșegovina. Am primit scrisoarea, de care și mulțumim. Vom publica-o în numărul viitor, căci știrile despre oamenii de acolo au să placă tuturor cetitorilor.

Ferți-vă de a vorbi ungurește. Topoarăle dacă vreau să înțeleagă graiu omenesc să învoțe românește.

Familia Morușca, Craiva. Fiind anunțul de moarte tipărit într-o tipografie străină, — nu se publică.

Herbai Firuș, Soborșin. Scrie-ne mai descurcat, că nu putem coti cele dorite. De aceea a întârziat.

Ioan Crăciun. Sfârșitul romanului nu se află decât după cum se publică în foaie.

Târgurile de țară.

(Ziua târgurilor e după calendarul vechi).

26 Maiu: Beba-veche, Komárom (Uj-szöny), Vințul-de-sus.

27 Maiu: Agnita.

29 Maiu: Jibău.

30 Maiu: Aleșd, Ghialacuta.

31 Maiu: Mălăncrav (Almakerék), Câmpani, Cluj, Proștea-mare, Șimleul-Silvaniei.

1 Iunie: Deta (Timiș), Săliște (com. Sibiului).

2 Iunie: Aletea, Alibunariu, Bichiș, Cianadul sârbesc și nemțesc, Comloș (Bănat), Ghierghio-Sân-Miclăuș, Gyertyámos, Lechința, Periamoș, Silimegi, Zarand.

3 Iunie: Capolnaș, Crișpatac, Ilia, Sighetul-Marmației, Zlagna.

4 Iunie: Baghion, Ciachi-Gârbău, Jimborul-mare, Lăpușul-românesc.

5 Iunie: Baia de Criș, Bodon.

6 Iunie: Brad.

7 Iunie: Ferihaz, Pojon.

8 Iunie: Macău, Petelea.

9 Iunie: Chichinda-mare.

10 Iunie: Panticuiu.

11 Iunie: Carțfalău, Göröcsön, Hadad, Macfalău, Moldova-nouă, Petriș, Racoșul-de-jos, Șeica-mică, Sighișoara, Șintereag (Somkerék), Turda, Vințul-de-jos.

12 Iunie: Sepsi-Sân-Georgiu.

În aceste zile se țin în comunele de mai sus târgul de mărfuri, pe când târgurile de vite, cai, oi, porci, etc. se țin, ca de obicei, cu 1—2 zile mai înainte.

Loc deschis.

Un renumit atelier de căruțarie. Atragem atențiunea cetitorilor asupra anunțului firmei: Fiii M. Lungu din Rășinari. În atelierul acestor frați se lucrează căruțele cele mai bune și trainice. Recomandăm părinților și cu deosebire On. preoți și învățători, cari ar dori să trimită băieți la învățarea măiestriei rotăritului sau a ferăritului, acest atelier unde băieții pot învăța temeinic aceste meserii și se împărtășesc totodată de o bună creștere și supraveghere.

Atragem atențiunea cetitorilor noștri asupra mașinilor și motoarelor de benzin dela fabrica Adam, al cărui reprezentant pentru Transilvania e dl *Ioan Schleb*, conducătorul Hotelului Bonfert din Sibiu. Vezi inseratul din foaia de azi.

Folosirea unui mijloc cum se cade pentru dinți devine tot mai generală și pătrunde tot mai adânc până în păturile de jos ale poporului. Aceasta se adevărește ca ceva de folos și neînălțurat. Firma *F. A. Sarg fiu & Co.* are însă un mare merit în privința aceasta, fiindcă a introdus *Kalodont* peste tot locul, care e un mijloc foarte potrivit pentru curățirea dinților. Kalodont a rămas primul și față de toate celelalte imitațiuni mai nouă de acest soi. În urma avantajilor, ce posedă, o se rămână și în viitor ca cel mai potrivit, mai ieftin și mai plăcut mijloc pentru curățirea dinților.

Prețul bucatelor

În SIBIU la 3 Iunie st. n.

Grâu	Cor. 17,80 până 19,—	de hectolitru
Șăcară	18,—	14,—
Orz	13,60	15,—
Ovăz	8,—	10,40
Cucuruz	12,—	13,60
Cartofi	4,—	5,—
Fasole	—	—
Făină Nr. 8	85,20	85,20 la 100 chili
" " 4	84,40	84,40 " " "
" " 5	83,80	83,80 " " "
Slănină	164,—	170,—
Unsă de porc	17,—	17,—
Său brut	88,—	64,—
Său de lumini	80,—	88,—
Său de lumini topit	104,—	104,—
Săpun	66,—	66,—
Fân	4,—	7,60
Lemne de foc neplutite	11,—	11,— la met. cub
" " plutite	10,20	10,70
Spirt rafinat	2,15	2,15 la litru
Spirt ordinar	2,28	2,28 " " "
Carne de vită pentru supă	Cor. 1,20 până 2,—	la chilo
" " friptură	1,60	2,—
" " vițel	1,10	1,80
" " porc	1,28	2,—
Onă 10 bucăți	—,50	—,57
Un pătrar de miel	1,—	2,40
Carne de cal	—,80	1,20

În BUDAPESTA 4 Iunie st. n.

Grâu de Tisa 78 chilo	Cor. 11,05 până 11,27	la 50 chilo
" " 79	11,17	11,57
" " 80	11,20	11,40
" " 81	" "	" "
Șăcară	8,92	9,10
Orz	8,20	8,55
Ovăz	9,30	9,9
Cucuruz	8,—	8,15

Prețul banilor în 4 Iunie n.

	Cor.	complet	veche
Galbeni	11,92	11,47	
100 Lei, hârtie	92,80	93,60	
100 Lei, argint	90,—	93,—	
Lire turcești, aur	21,20	21,50	
1 funt șterlingi englezești	24,—	24,13	
100 marco, aur	117,60	118,05	
100 hârtie	117,60	118,05	
Napoleon	19,08	19,16	
100 Ruble rusești, hârtie	252,75	254,20	
100 " argint	242,—	245,—	

Redactor resp.: Nicolae Bratu.
Editura și tiparul „Tipografia Poporului”.

Nr. 572—1913 1041 2—2

Publicațiune.

Comuna Orlat închiriaza casa clădită din nou în colonia de munte „Duși”, foarte potrivită spre scopuri de cură de aer și de a vără.

Condițiunile să pot afla la

Rimăria comunală.

Pentru căsătorie.

O văduvă tinăra, Mărgineană, cu doi copii, avere a ei de 5000 coroane în bani gata, caută cunoștință — spre a se căsători — cu o persoană potrivită, fie țăran mai frumos, meseriaș sau comerciant. Scrisorile sunt a se adresa la administrația „Foi Poporului”, de unde se vor trimite respectivei. 1046

O casă 1049

Constatătoare din 3 odii, culină, pivniță, curte și grădină, totul la olaltă crește 700 stânjini pătrați, e de vânzare din cauze familiare a copiilor încremeni. Casa e zidită din 1910. A se adresa: Sibiu, Drumul Turnului (Neppendorferstrasse) 18 a.

Un măiestru morar

Se caută un alt loc la o moară de apă sau și cu motor. Doritorii binevoiască a adresa scrisorile la administrația „Foi Poporului”, de unde se vor trimite respectivului. 1027

Onorate domnule!

Cunoscând multele lipsuri ale publicului românesc din provincie, am deschis în **Budapesta** un

Birou de informații

și agentură românească.

Dau orice informații în orice cauză ce se ține de Budapesta. Esoperez rezolvarea grabnică a diferitelor rugări către orice ministru, Curie, ori altă instituție. În cauze de licențe, de căsătorie și alte drepturi esoperez rezolvare în cel mai scurt timp posibil.

Prin mine se pot comanda pe credit în rate de 5-6 ani cu prețuri ieftine oricare sistem de motor de benzină, ori de oțel brut ori de gaz. Tot felul de mașini de trăierat, tot felul de mori cu petri fine și moare trainice, tot felul de automobile, pompe și ferestre și alte rezizite economice. Toate acestea vor fi garantate pe mai multă vreme și vor fi cumpărate dela cele mai vestite fabrici, — deci din mână primă, — și nu dela agenturi jidovești. Zilnic primesc plângeri dela țărani români, cari cumpărând mașini dela agenți, au fost înșelați, căci neștiind țărani români ungurește, au iscalit contracte a căror conținut nu l-au cunoscut. Planul meu este ca să-i scutesc pe ai noștri de șarlataniile jidovilor și să-i scap de procese. — Il sfătuiesc deci pe fieștecare Român doritor să-și cumpere ceva să-mi scrie ca să merg eu la dânsul ori să vină dânsul la mine să ne înțelegem, — iară de agenți jidovi să se teamă ca de foc, și să-i scoată afară din casele sale.

Esoperez dela băncile mari din Budapesta împrumuturi pe amortizare de 20-50 ani cu procente mici și mijlocesc vânzări și cumpărări de moșii și păduri mari.

Cumpăr grâu, cucuruz, ovăs, boi, oi și porci. Tot felul de poame și legume, — cu un cuvânt tot ce are Românul de vânzare.

Caut agenți români pentru părțile locuite de români.

Pentru serviciul meu imi plătiți o taxă după învoială. Cu stimă 627

L. CLARIU

Budapest II, Margit körút 11 lângă podul Margithid.

Dentist Virgil Muntean

SIBIU

Str. Urezului (Reisergasse) 17

Pune dinți 615

În cauciuc și de aur cu prețuri moderate. =

Casele

din Sibiu, strada Turnului (Saggasse) Nr. 50 și strada Wagner (Wagner gasse) Nr. 1 împreună cu grădina, precum și Hotelul Mihaiu din strada Turnului Nr. 11 sunt de vânzare din mână liberă. Amănunte la Ioan Mihaiu, proprietarul caselor, Sibiu strada Wagner Nr. 1. 1042 1—

O moară

cu 3 petri, mânăta cu oleiu brut și cu motor Diesel, din cauza altei întreprinderi e de vânzare din mână liberă la olaltă cu toate edificiile aflătoare pe acest loc. Doritorii de a cumpăra să se adreseze cât mai curând la Ioan Câlța în Mândra (Mundra, Fogarasmegye). 1045 1—4

Moșie de vânzare.

O moșie, cuprinzând pământ arabil, fânaș, pășunat și vii, cu case de locuit, — grajduri și alto dependente, sesiunea internă 1/2, jugăre, în total 25 jugăre, — vindo Remus Lupescu, cu preț excepțional de modest. Departe de Blaj 18 kilometri, comunicație foarte bună. Adresați-vă lui Ioan O. Damian învățător în Roșia de Săcaș (Székesvere-egy-háza) posta în loo. 1037 1—8

Căsătorie.

Un tinăr țăran econom, român, în etate de 26 ani, vorbește și limba maghiară, posedo o economie în valoare de 18,000 coroane și 2000 cor. în bani gata, apoi o moară de apă cu două petri, în valoare de cel puțin 8 mii coroane, caută cunoștința unei fete tinăra, din familie bună și cu ceva zestre spre a se căsători. — Doritoare binevoiască a trimite scrisorile în care să arate etatea, zestrea și oarecari alto amănunte, împreună cu o fotografie, la administrația „Foi Poporului”, de unde să vor trimite respectivului tinăr. 1055

Mare depozit de

Vinuri de masă

de cel mai înaltă calitate, pe lângă prețuri moderate, se află la 973

WILH. JIKELI, Sibiu strada Urezului Nr. 7.

1000—5000 coroane

economie poate face, cine cumpără dela mine **mașini de imblătit, motoare** cu benzină sau cu oleiu brut, precum și orice fel de alto mașini.

O garnitură folosită de imblătit, cu putere de 5 cai, cu doba 720 mm să vindo pe lângă condițiuni favorabile de plată. Motoare cu benzină dela 1/2 putere de cal în sus. 982

KMOSKÓ ISTVÁN Sibiu, Teresianum Nr. 11.

O casă

cu cură mare, grajd, coteș mare de porci, pivniță și grădină, e de vânzare în Sibiu Adresa respectivului se poate afla la administrația „Foi Poporului”. 1054

Vinuri esceleente

litra cu 72 bani și 84 bani la cumpărare de cel puțin 50 litre livrează **JOSEF SCHULZ, mare prăvălie** do vinuri 982

Sibiu, Berggasse Nr. 2 (colțul stradei Șaguna sau strada Morii).

Cel mai iubit mijloc pentru frumusețea la toate damele este

Crema Margit alui FÖLDES

Aceasta pomadă pentru obraz o folosește multe milioane de dame din lumea întreagă. Din cauză că ea se pregătește pe baza celor mai nouă inovațiuni și fiindcă după părerea la mulți renumiți chemici. Crema Margit este mijlocul cel mai bun pentru înfrumusețarea feței. În decurs de câteva zile dispăre zgrăbunțele, pistrețele, petele de ficat și tot felul de alte necurățenii de pe obraz. Crema Margit alui Földes înfrumusețează nu numai țara, ci o scutește și de înfrumusețarea timpului urât, de sărăcie și de vânt. Poziția de înfrumusețare și înfrumusețare. Se găsește în toate lăncile. A bocească costă 1 și 2 coroane. Săpanul costă 70 bani. Pudra Margit Coroane 1.20. Trimiterea pe postă pila producătorii:

COLOMAN DE FÖLDES

apotecar în Arad
Se găsește în SIBIU la: Carl Frisch farmacie, Guido Fabritius, farmacie, Gustav Meltzer, farmacie de săpanuri, Pharmacia Meltzer, I. C. Molnar, farmacie, Carl Nörscher, drogerie, Carl Müller, drogerie, Carl Fischl, drogerie, LA AGENTIA WILHELM FRÖHLICH, LA SIBIU: A. W. Lingner, la MEDIAS: Josef Obern, farmacie.

Cele mai frumoase Ilustrate

Vederi din Sibiu, Porturi naționale, ilustrate artistice și pentru orice ocazii, apoi

Hârtii pentru scrisori

dela cele mai simple până la cele mai fine și mai moderne, în diferite calități și colori moderne se află, cu prețuri ieftine, la Librăria dela

Foaia Poporului

Sibiu

Strada Măcelarilor Nr. 45.

Probați numai odată și vă veți convinge.

Pentru comercianți.

În centrul comunei Tălmăcel u. p. Tălmăciu, (Nagytaalmács, Szeben m.) se află de închiriat un local pentru boltă. În localul prăvăliei sunt toate stelajurile de lipsă, nouă, apoi e casă corespunzătoare de locuit, coteș de perci și patru galite, fântână în curte etc. Comuna are 1700 suflete, depărtare dela gară (Tălmăciu) de 3 kilometri. Cine dorește binevoiască a veni la fața locului sau a scrie proprietarului **Toma Târșia**, acolo. 1053

Cel mai vechiu și mai mare institut financiar românesc din Austro-Ungaria

„ALBINA“

institut de credit și de economii în Sibiu

Filiale: Brașov, Bozoviciu, Elisabetopole, Lugos, Mediaș și Mureșoșorheiu

Agenturi: Orșova, Sănnărlin, Sănnicelăușul-mare și Șeica-mare

Capital societar	IK 6,000,000.—
Fonduri de rezervă și penziun	„ 2,350,000.—
Portofel de cambil	„ 17,700,000.—
Împrumuturi ipotecare	„ 12,400,400.—
Depuneri spre fructificare	„ 24,500,000.—
Serisuri fonciare în circulațiune	„ 10,000,000.—

Primește depuneri **5-5 1/2 %** spre fructificare cu după termenul de abdicere, plătind însuși darea de interes

execută asemnări de bani la America și îngrijește încasări de cecuri și asignațiuni asupra oricărei pieși, mijlocește tot felul de afaceri de bancă. — Orice informații se dau gratis și prompt atât de Centrala din Sibiu, cât și de filialele și agenturile institutului.

Direcțiunea.

782

Un om cuminte

(deschis la casă) se folosește de toate avantajile pe cari le-a adus chemia modernă, pe seama trebuințelor casei.

Fravă pentru copt a lui Dr. Oetker a 12 bani se folosește în loc de aluat și drojdie, fiindcă el face aluatul de plăcinte, torte și tot felul de aluat și de copt și prăjituri mai gănuos, mai mare, mai plăcut în gust și ușor de mistuit.

Fravă de Pudding a lui Dr. Oetker a 2 bani fierț cu lapte, dă o preparațiune de mâncare după masă foarte delicată și ieftină pentru copii sau persoane în etate.

Zahărul de vanilie a lui Dr. Oetker a 12 bani servește pentru a da gustul vaniliei, la șocoladă, teiu, pudding, lapte, sauce, creme, la presărarea taturor prăjiturilor și a alte aluaturi, înlocuiește cu totul gustul de vanilie. Un pachet de acest zahăr corespunde la 2-3 cote vanilie bună.

Amănunte detaliate asupra folosirii se găsesc pe fiecare pachet. Se află de vânzare în prăvăliile de alimente și alte prăvălii. Făcerea gratis.

Dr. OETKER, Baden — Wien

FETE

1024

se primesc in lucru la compactoria lui **Franz Neuzil, Sibiu,** Pământul cel mic (Kleine Erde) Nr. 5.

De vânzare

1043

sunt două mașini (garnituri) de îmblătit bune și ieftine, la **G. Maxim,** comerciant in Avrig (Felek, Szeben megye). Plata se poate face și in rate.

Unelte pentru pantofari

la 200 calapoade diferite, precum și toate celelalte unelte trebuincioase la un atelier de pantofărie, sunt de vânzare, din cauza morții măestrului respectiv. Adresa se poate afla la administrația acestei foi.

1026

Pentru zidiri

Traverse

și tot felul de

materiale pentru zidiri

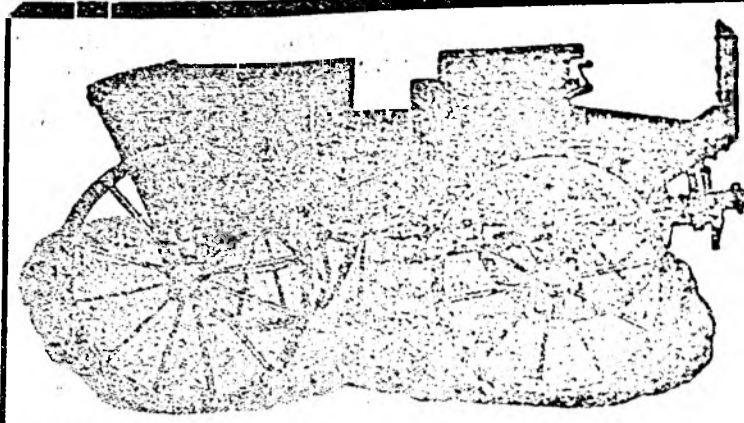
Noutate:

1029

„Biber“ ca țenulată înclată ce se folosește la păreți umede.

Carol F. Jickeli

Sibiu și Alba-Iulia.

Fiii M. LUNGU

Atelier de căruțarie
fondat la 1860

Resinâr (Rășinari)

Comitatul Szeben.

Construim solid și practic cară și căruțe de ori-ce mărimi și forme, pe lângă prețuri foarte moderate.

1051

Primit și câțiva învățacei la rotărit și ferărit

Vase de aluminiu
pentru bucătărie
Articli pentru casă și sport
livrează ieftin

Societatea austriacă ALUMINIUM
WIEN, Wollzeile 18

Catalog ilustr. gratis. — Trimitere dela 40 C. In sus franco.

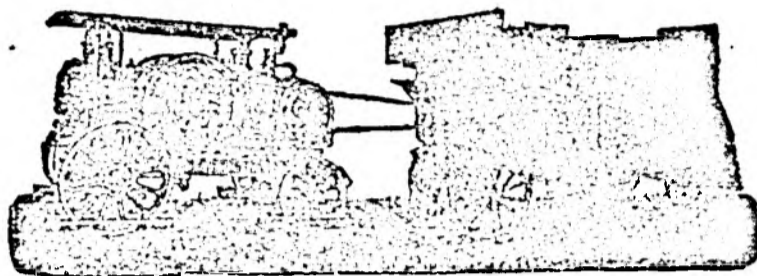
Atențiune!

50,000 părechi de ghețe.
4 părechi de ghețe numai cor. 9'—

Din cauză că mai multe fabrici mari au încetat plățile, am fost îndemnat a cheltui o mare cantitate de ghețe adânc sub prețul de fabricare. Deci eu vând fiecăruia 2 părechi ghețe cu șinoare, pentru domni și 2 părechi pentru dame, de piolo brună sau neagră, galoșată, cu talpă hătută cu cuie, foarte eleg. fasonul cel mai nou, mărimea conform numărului. Toate 4 părechile costă numai K 9'— Trimiterea per rambursă.

S. URBACH, export de ghețe
Krakau, Austria Nr. 1013.

Schimbul e admis sau banii retour.

La îmblătitul din anul trecut s'a dovedit din nou, că numai acel econom a putut fi deplin mulțumit, care posedă una dintre renumitele

Locomobile ale lui Adam

respective

Mașini de îmblătit cu benzin

patentate cari sunt cel mai bun fabricat.

Motoarele lui Adam pentru benzin, ulei brut și gaz au lipsă de cea mai puțină cantitate din stofa suanimită pentru art. Mulți industriași și economi dovedesc aceasta prin scrisorile lor de mulțumită. Și fiindcă cererile după aceste motoare și mașini de îmblătit sunt tot mai mari, zace în interesul D-Voastră propriu, dacă cereți gratis încă acum o listă de prețuri a acestei fabrici. Primesc garanție deplină pentru îmblătit curat și cea mai mare prestare de lucru. — Condiții de plată in rate foarte favorabile.

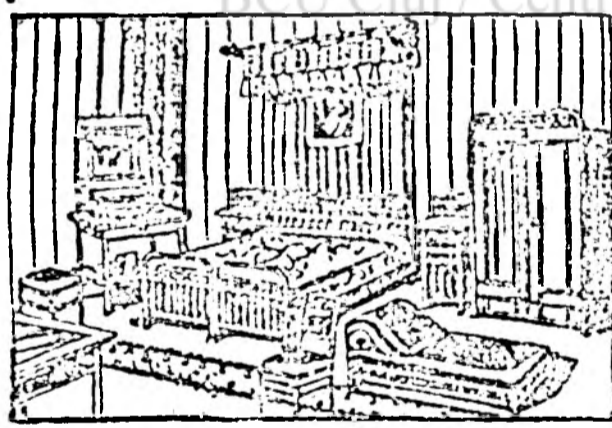
Depozit de motoare permanente la

101

IOAN SCHIEB, Birou tehnic

SIBIU — NAGYSZEBEN

Strada Măcelarilor Nr. 8, vis-à-vis Hotel Bonfert.

Mobile moderne

in toate stilurile, cea mai solidă executare pe lângă garanția

recomandă

234

EMIL PETRUȚIU

fabrică de mobile

SIBIU, Str. Sării (Salzgasse) 37

Expoziție de mobilă zilnic deschisă, fără silă de cum-părare.

Primesc și execut toate lucrările de lipsă la biserică nouă și vechi.

A apărut o carte de valoare:
„Cultivarea viei, Manuarea vinului,
Morburile și vindecarea lor“

Autorul opului este Danil D. Graur, inv. și proprietar de vie. Opul are peste 150 ilustrații și 294 pag. este cenzurat și aprobat prin Ministrul de agricultură reg. ung. sub No. 96780/1912 VIII—1. Se capătă la sutor în

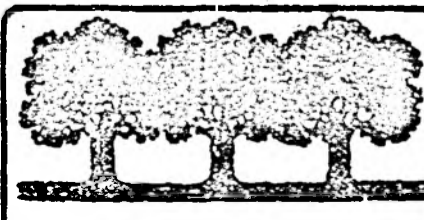
Somlyógyörtelek p. u. Krasznahidvég (Szilágy megye), cu prețul de 2 coroane plus 20 fil. porto. Librăriile capătă rabat cuvenit.

1052

Berea albă și neagră din Bereria dela Trei-Stejari
in SIBIU

este foarte bună și gustoasă!

Această bere e căutată și se bea cu plăcere de toți cari o cunosc, atât la orașe cât și la sate

Că berea noastră e foarte căutată se poate vedea și de acolo, că cum-părătorii se înmulțesc mereu

724

MOTOARE de BENZIN

pentru întreprinderi industriale și economice e bine a cum-păra dela o fabrică de motoare sau prin un om de fach, care apoi stă totdeauna la îndemână, când s'ar întâmpla ceva piedecă la motor, de aceea nu e potrivit a cum-păra dela agenți, cărora lucrul de căpetenie le este venitul, ce-l au ei in urma vânzării, iar celelalte urmări nu-i privește. — Cine dorește a cum-păra vr'un motor să se adreseze cu încredere la

Fabrica de motoare FERD. SALLER

SIBIU — NAGYSZEBEN, Strada Franciscanilor Nr. 6 unde prețurile sunt cu 30% mai ieftine ca ori unde. — Se primesc și execută tot felul de reparaturi și schimbări in construcție

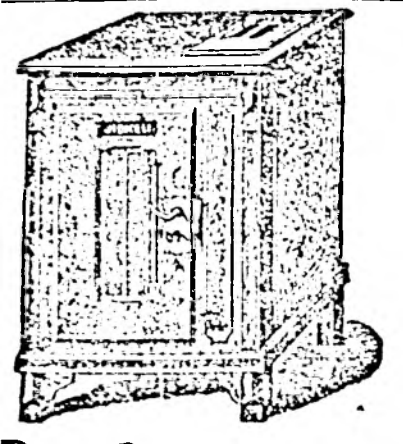
Multe scrisori de recunoștință

929

Beutură es-
celentă și cu
gust bun care
produce
sânge. — Re-
comandă de
medici contra
boalei de
anemie, lip-
să de sânge,
nervositate,
reconvales-
cență. Influen-
zează producerea
sângelui, in-
tărind mușchi și
nervii, dă apetit
fără a avea ceva
urmări neplăcute
asupra stomacului
sau la dinți.
Prețul unei sticle mari Cor.
350, una mică Cor. 2.—. Se capătă
la toate apotecile. 591
Depozitul principal la:
GUIDO FABRITIUS,
apotecar în Sibiu.

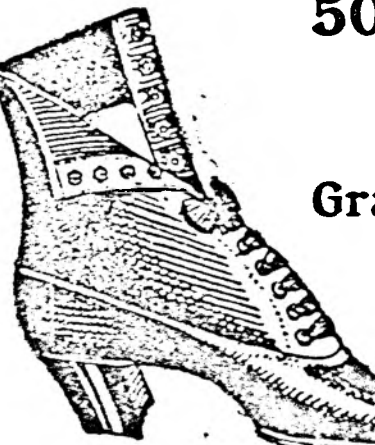
Inseratele
numai atunci au va-
loare mare, dacă să
răspândesc pretu-
tindenea, în toate
țările, în toate cer-
curile sociale. Pen-
tru acest scop se
ofere în deosebi in-
serarea în „FOAIA
POPORULUI”. ■■
Informații să dau
și comande să pri-
mesc la adminis-
trația „FOII PO-
PORULUI”. ■■■■

Dulapuri
entru gheață
cel mai înăscuție în formă de peamantane
K 30—
formă de dulapuri după mărime
la K 40— până la K 350—
Mașini pentru zdrobitul ghețel
Mașini pentru pregătirea înghețatelor
Mașini pentru pregătirea untului
Dulapuri pentru fert și onle pentru
dulapuri de fert 1040
Dulapuri pentru carne
Mașini pentru copț
Mașini majonaise
Mașini pentru tăiat salamă și alte
carnuri

Comenzi de prețuri se trimit la dorință
AROL F. JICKELI
Sibiu și Alba-Iulia

Cias cu lanț!
Cias pentru numai K. 1-95
Cumpărând o cantitate mare de
ciorăni, mai jos subscria casă de ex-
port trimite: un cias aurit anker, ce
are 36 de oare fără a fi tras, cu un
ciorăni frumos, pentru prețul de numai
1-95, dând și 3 ani garanție în scris.
Comandarea se face cu rambursă prin
casă de export **F. Windisch**
Krakau Nr. 11. 568
Dacă nu scrie se trimite banii înainte

500.000 de pași
poate umbra cu așa o păreche de pa-
puci sau cizme, cari sunt cumpărate din
atelierul meu sau sunt provizute cu
numele **GEORGE LIMPEDE**
Gratis reparare orice încălță-
minte soco-
tind dela cumpărare 3 luni, dacă în
acest timp e de lipsă ceva
reparare. 588
GEORGE LIMPEDE
SIBIU
Piața Brânzei Nr. 9

Câștigul cel mai mare eventual un milion marce	Anunț de NOTIC	Câștigurile sunt garantate de stat
---	-----------------------------	--

Prima tragere în 19 Iunie n.
Invitare de participare la
Șanșele de câștig
ale loteriei mari garantate de statul
Hamburg în care trebuie să se câștige
sigur
13 milioane 731 000 marce.
In urma hotărârii guvernului, loteria
aceasta s'a îmbunătățit foarte mult prin
mărirea capitalului, astfel că aproape toate
câștigurile s'au urcat cam cu 40 procente
față de mal înainte, prin ceace aceasta
loterie are cele mai bune șanșe de câștig.
Câștigul cel mai mare în cazul cel mai
norocos până acum a fost
600,000 de marce
iar pentru viitor s'a urcat la
un milion de marce.
Celelalte câștiguri mai mari pot fi even-
tual de:
900,000 marce | 305,000 marce
890,000 | 303,000
880,000 | 302,000
870,000 | 301,000
860,000 | 300,000
850,000 | 200,000
840,000 | 100,000
830,000 | 90,000
820,000 | 80,000
810,000 | 70,000
precum și multe câștiguri de câte 60,000,
50,000, 40,000, 30,000, 20,000, 10,000 marce etc.
In total loteria conține 107,000 de lo-
zuri, din cari 50,000 de numeri — adică
mai mult ca jumătate — în decursul celor
7 trageri trebuie să fie trase.
Prețurile oficioase a lozurilor de clasa
primă sunt:
Loz întreg 10 M. (12 K) | Loz de jum. 5 M. (6—K) | Sfert de loz 2 M. (3—K)
Planul oficial de lozuri provăzut cu
emblema statului în care sunt expuse pre-
țurile lozurilor din clasele diferite precum
și o consemnare a câștigurilor, îl trimite la
dorință gratis și franco.
Fiecare participant primește lista ofi-
cioasă a tragerilor imediat după trageri.
Câștigurile se plătesc prompt sub con-
trolul statului. Comande rog acum sau cel
târziu până la
19 Iunie n.
Samuel Heckscher sen., bancher
Hamburg (Nr. 895).

Tăiați aici
Comandă la Dl Samuel Heckscher
sen., bancher, Hamburg (Nr. 985)
Trimete-mi
Loz întreg à 10 marce (12—K)
„ de jumătate „ 5 „ (6— „)
„ „ un sfert „ 2-50 „ (3— „)
Adresa: _____
Prețul aici alăturat cu mandat — Trimiteți cu rambursă (se va ține și se poartă)

Capital social Coroane 1,200.000.
Telefon Nr. 188 Postsparcassa ung. 29.349

Banca generală de asigurare
societate pe acții în Sibiu—Nagyszeben
este prima bancă de asigurare ro-
mânească, înființată de institutele
financiare (băncile) române din Tran-
silvania și Ungaria.
Prezidentul direcțiunii: **PARTENIU COSMA**
directorul executiv al „Albinei”
și prezidentul „Solidarității”

Banca generală de asigurare
face tot felul de asigurări, ca asigurări contra focului și asigurări
asupra vieții în toate combinațiunile. Mai departe mijlocește: asi-
gurări contra spargerilor, contra accidentelor și contra grindinei.
Toate aceste asigurări BANCA GENERALĂ DE ASIGURARE
le face în condițiile cele mai favorabile. Asigurările să pot face
prin orice bancă românească, precum și la agenții și bărbaiții de
încredere ai societății. — Prospecte, tarife și informațiuni să dau
gratis și imediat 423

Persoanele cunoscute ca acvizitori buni și cu legă-
tori — pot fi primite oricând în serviciul societății

BANCA GENERALĂ DE ASIGURARE
dă informațiuni gratuite în orice afaceri de asigurare fără deo-
sebiră că aceste afaceri sunt făcute la ea sau la altă societate
de asigurare. Cei interesați să se adreseze cu încredere la:
Banca generală de asigurare
Sibiu-Nagyszeben — Edificiul „ALBINA”

Cea mai mare alegere
în noutăți de vară

Voil de Laine, Grenadine, Eponche de cânepă, robe
brodate precum și tot felul de articli, ce se folo-
sesc la pregătirea hainelor pentru dame, reco-
mandă cu cele mai solide prețuri

Prăvălia de modă
Rudolf Trentina
Sibiu
Strada Cisnădiei Nr. 25

Articli de modă pentru doamni
Umbrelle pentru soare și ploale
Articli pentru băi

La „Croitoria universală”
I. PETRAȘCU
SIBIU
Strada Cisnădiei Nr. 30
TELEFON Nr. 172 TELEFON Nr. 172

PREMIAT:
Expoziția Internațională de
modă — Paris 1911 — Grand
Prix și medalia de aur
Expoziția universală din
Roma 1911 — Grand Premio
și medalia de aur

Aduc la cunoștință on-
public, că în atelierul
meu de primul rang,
primesc și execut tot
felul de haine, atât ci-
vile cât și militare, pre-
cum reverenți pentru
preoți. — Pe mușterii
din provincie, cari voesc
a-și comanda haine,
când sosesc la Sibiu, îi
rog să mă cerceteze in-
dată dimineața, ca apoi
încă în decursul zilei
să poată și proba hain-
ele în caz de lipsă.

Pentru sezonul de pri-
măvară și vară tocmai
acum mi-a sosit o mare
alegere de stoffe en-
gleze și indigene. Croi-
ală cu gust și după ul-
tima modă, garantând
pentru orice lucru. —
Brăuri preotești negre,
vinete și roșu se pot
comanda și cu poșta.

Serviciu solid și grab-
nic. — Prețuri mode-
rate. — Sprijiniți in-
dustria română!

Mare succes

au inseratele in „Foaia Poporului” unde sunt cetite de mii de persoane de pretutindena din toate țările și din toate cercurile sociale, atât inteligentă cât și popor.

De aceea „Foaia Poporului” este cel mai potrivit organ pentru publicarea a tot felul de inserate: pentru ocuparea sau căutarea unui post, apoi pentru vânzări, arandări, cumpărări, deschideri de prăvălii și alte instituții, cum și anunțarea a tot felul de mărfuri și articole ce trebuiesc persoanelor singuratice sau în familie. — Informații asupra prețului inseratelor se dau cu plăcere la

Administrația
„FOII POPORULUI”

Mașină de clocit pui

pentru 120 ouă, se vinde ieftin în Sibiu, Str. Seivert 11, (Conradwiese).

Ludovic Ferencz

crotitor de bărbași
SIBIU, strada Cisnădiei Nr. 12
recomandă p. t. publicului
cele mai noue stose de primăvară și vară în mare asortiment.

Noutățile

sosite chiar acum, pentru halne de bărbași, stose englezești, franțuzești și indigene, din cari se execută după măsura cele mai moderne vestimente precum: Sacko, Jaquette și halne de salon, cu prețuri foarte moderate.

Deosebită atențiune merită noutățile de stose pentru pardaluri și „Raglan”, cari se află totdeauna în deposit bogat.

Asupra reverențelor confecționate în atelierul meu, îmi permit a atrage deosebită atențiune a On. domni preoți și teologi absolvenți. — În cazuri de urgență confecționez un rând complet de halne în timp de 24 ore. — Uniforme pentru voluntari, cum și tot felul de articole de uniformă, după prescripțiile crotitura cea mai nouă.

Câteva cuvinte asupra boalelor secrete.

E trist, — dar în realitate adevărat că în vremea de azi e bătuțoară la ochi mulțimea acelor oameni, a căror sânge și sucuri trupești sunt atruțate și cari în urma năruștelor din timpuri și prin deprinderi rele și-au sdruncinat sistemul nervos și puterea spirituală. E timpul suprem ca acești stări îngrozitoare să se pună capăt. Trebuie să fie cineva care să dea tinerimii destulă bine-voitoare, slăcere și amănunțite la tot ce privește viața sexuală, — trebuie să fie cineva cărui oameni să-și încredințeze fără teamă, fără șifală și cu încredere măcarurile lor secrete. Dar nu e la deajuns însă a destăila aceste măcaruri ori și cui, ci trebuie să ne adresăm unui astfel de medic-specialist, conștient, care știe să dea asupra vieții afectate bune știri și știe a ajuta și morburilor ce deja eventual există atunci apoi va îneca existența boalelor secrete.

De o chemare atât de măreață și pentru acest scop e institutul renumit la toată țara al Dr. PALOCZ, medic de spital, specialist, (Budapesta IV, Muzeum-körut 13), unde pe lângă discreția cea mai strictă, primește ori-cine (zotar bărbași cât și femeile) destulă asupra vieții sexuale unde sângele și sucurile trupești ale organismului se curăță, nervii li-se întăresc, tot organismul li-se elaborează de materile de boală, chinurile sufletești li se liniștesc.

Fiind conturbarea ocupațiilor zilnice, dr. PALOCZ vindecă deja de ani de zile repede și radical cu metodeli său propriu de vindecare chiar și cazurile cele mai negleșite, ranele sifilitice boalele de teve, beșică, nervi și șira spinării, începuturile de conștientă a minții, urmările onaniei și ale sifilisului, erectiunile de spaimă, slăbirea puterii bărbătești (impotență), vătăminturile, boalele de sânge de piele și toate boalele organelor sexuale femeiești. Pentru femei o sa-l de așteptare separată și ieșire separată. În ceea ce privește cura, depărtarea nu este pe deocă, căci dacă cineva, din orice cauză n'ar putea veni în persoană, atunci cu plăcere li se va da răspuns amănunțit foarte discret prin scrisoare (în epistole și de ajuns a se alătura numai marca de răspuns). Limba română se vorbește perfect. După încheierea curei epistolele se ard, ori la dorință se re-trimit fizic. Institutul se înalță și de medicamente speciale. Vizitele se primesc începând de la 10 ore a. m. și până la 5 oare p. m. (Dumănie până la 12 oare a. m.)

Tratament și cu Salvarsamul Ehrlich 606.

Adresa: Dr. PALOCZ, medic de spital, specialist, Budapesta IV., Muzeum-körut Nr. 13.

Un local de prăvălie

cu două odăi, culină, magazin și pivniță, e de închiriat în Sibiu, strada Sării 23. 1048

„GLORIA”

Cea mai perfectă
Pompă cu lanțuri.

Cereți lista de prețuri

Se caută reprezentanți solizii

Ori ce femeie

care nu posedă menstruațiunea regulată și din cauza aceasta suferă, să se adreseze direct la descoperitorul medicamentului, pentru că numai el primește garanția despre efectul sigur. Păziți-vă de imitațiuni nevalabile cari s'au descoperit în timpul din urmă. Trimiterea să efectueze discret și scutit de vamă. Trimitându-se banii înainte e cu 50 literi mai ieftin. Corespondență în limba germană și maghiară. Nenumărate epistole de mulțumită. Prețuri: K 6 — la cele mai tari de natură K 8. Adresa: Dr. Hugo Grothe, Berlin S. W. Nr. 68/B (78)

Mare atențiune!!

SAM. WAGNER Prima turnătorie de fer Sibiiană

Fabrică de mașini agricole
Atelier de mori și prăvălie de fer

Recomandă cu cea mai mare căldură bogatul său asortiment de tot felul de motoare dela prima fabrică, dela cel mai mic și până la cel mai mare; asemenea și mașini de treerat din renumita fabrică Hofherr dela cea mai mică și până la cea mai mare; numai puțin recomandă și tot felul de articole pentru edificări precum:

Cement de Portland și Roman din Beociu, Traverse, Trestie, Carton cărăuț pentru învâlit, Pânză de sârmă pentru îngrădit, precum și ori ce fel de ferărie aparținătoare la edificări.

Toate pe lângă cea mai strictă garanție cu prețuri foarte moderate și condițiuni de plată avantajoase.

Nu vă grăbiți a comanda din alt loc, — până nu veți vizita în prima linie aceasta mare și bine asortată fabrică.

Efectuarea se face prompt și conștientos.

Feriți-vă stimați agricultori a nu cum-păra imitații și vă feriți de escroci. 581

Prin aceasta fac cunoscut onoratorul public, că în Sibiu, strada Gușterii Nr. 50 și în colțul strădei Lămpășului (Latern-gasse) Nr. 1 am deschis un

atelier mehanic

aranjat modern și cu putere electrică. Pe baza cunoștințelor mele, ce mi le-am câștigat aici și în străinătate în decurs de mai mulți ani, mă aflu în poziția de a putea executa orice lucru, ce se ține de acest fach, în mod precis și ieftin, mulțumind chiar și cele mai mari pretensiuni. În atelierul meu, care e aranjat cu cele mai nouă mașini după sistemul cel mai modern, se primesc: executarea și repararea de instrumente fizicale, pentru medici și ingineri. Reparaturi și montări de motoare pentru automobile de benzin, gas și petrolea, precum și alte mașini de acestea. Executarea de diferite instrumente fine, lipirea cu autogen, poleirea metalelor cu aramă, argint etc. etc. Primesc și executarea de invențiuni nouă, ce se țin de acest fach.

Rugându-mă pentru binevolorul sprijin al onoratalui public, semnez cu toată stima

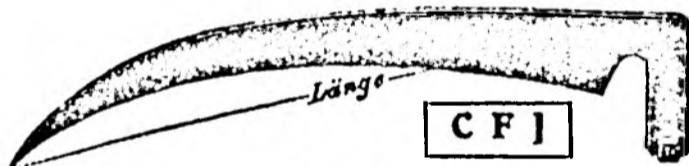
ALBERT LIEBLICH.

Carol F. Jickeli, Sibiu și Alba-Iulia

CFI

Insignul pentru
coase

Coase: Lungimea 70 75 80 85 90 cm.
1 bucată C. 1'60 1'60 1'00 2— 2—

Insignul pentru
nicovale și ciocane

Pentru fiecare bucată garantez. Adecă schimb orice coasă provăzută cu semnul CFI care nu ar cores-punde, chiar și atunci când ea a fost bătută și întrebunțată. Economiilor le pot recomanda cu cea mai mare încredere coasa aceasta. În decursul anilor s'a sport foarte tare numărul coaselor vândute. La cumpărare de 10 bucăți să dă o bucată pe deasupra!

Fig. 1

2

3

Fig. 4

5

6

7

Nicovale gențu coase

Forma Fig. 1 2 3
1 bucată C. —80 —80 —80

Țitoare de coase

Fig. 4 simple dublu
1 bucată C. —16 —40

Ciocane pentru coase

Fig. 5 250 300. 6 300. 7 300 grame
1 b. C. —70 —80 —85 —85

Nicovalele și ciocanele pentru coase să vând fiecare bucată sub garanță. Fiecare bucată, care s'ar dovedi de prea tare sau prea moale să schimbă.

Țitoare pentru cuți de coase, emailate
1 buc. C. —42 Țin-cuite 1 buc. C. —40

Cuți de coase dela 10 fileri în sus în asortiment bogat. Cuți de Bergamo albastre-negre insignul CFI 1 buc. C. —80. Coade de coase, pentru coase dn cere-ale 1 buc. C —90. Greble de fer pentru coase de ce-reale de șirofat pe coade simple de coase de lemn, 1 buc. C. 1'30. 1024

Aceste coase cu insignul CFI și unelte de bătut coasa garantate să mai află la următoarele firme: Agărbiciu: Johann Schuller. Agnita: Brüder Gunne-Filiale, Johann K. Schuller, Friedrich Essigmann. Alba-Iulia: Carol F. Jickeli. Alțina: Johann Jasch. Apoldul-mare: And. Glatz, W. Roth, And. Eder. Avrig: Gustav A. Reschner, Victor Graef, Ioan Schitea. Bolcaci: Martin Wilesch. Bradu: Fritz Kisch. Cața: Regine Buchholzer. Cârța: Moritz Lesmann. Cincul-mare: Daniel G. Andree. Cincul-mic: Johann Kauffmann. Cisnădie: Michael Mathias, Consumverein, Johann Mesch. Cristian: J. G. Connert. Dobârca: Thomas Bachmann, Simon Zeck. Făgăraș: Karl König. Frăua: Josef Schuster. Gurarului: Ioan Tristiu, Jacob Tristiu. Gârbova: Ioan Dragomir, Thomas Mint, Johann Thies. Hașag: Daniel Ungar. Hususău: Michael Simonis, Friedrich Grail. Jidveiu: Johann Orendi, Samuel Wachsmann. Kálnic: Nicolae Apolzan, Paul Batzoni. Kirchberg: Friedrich Essigmann. Loamnăș: Moritz Klein. Mercurea: Karl Kabdebo, Hermann Loew. Nocrich: Alfred Römer, Georg Buchholtzer. Nou-romănesc: Arnold Lesmann. Ocna-Sibiului: Avram Savu. Stoia Ioan Precup. O-Kârțișoara: Ioan Scorobeu. Orlat: Simon Lolo, George Baciu. Polana: Ioan Bozdog. Richisdorf: Andreas Nemenz. Resinar: Dobra Albu, Irimie Dancăș, Coman N. Droc, Bucur Țincu, Ruși Ioan Popovici. Săsăuș: Anna Stenulec. Sălște: Dumitru Roșca Capitanu, Ioan D. Bărsan. Sebașul-săsesc: Johann T. Grass. Șeica-mare: Julius Evergh, S. G. Theil, Wilhelm Rosenstein. Șeica-mică: Johann Brantsch. Șelimbăr: Irimie Milea. Șorștin: Elekes Lajoș, Nicolae Iltu. Șona: Josef Graef jun. Șomărtin: Franz Seibal, Samuel Schmidt. Strza-Cârțișoara: Ioan Stopu. Sadu: Ilie Șandru, Constantin Barbu. Silmnic: Johann Halmen, Thomas Zimmermann. Tilișca: Vasilie Juga. Vurpăr: Bernhard Deutsch.

LIPIK

în Slavonia
Baie de cură
 de rangul prim

Vindecă sigur: reumatism, ischia, organele de constituție, boalele de copil, durerile de stomac și exudate
 Isvoare calde, ce conțin iod alcalic muriat
Radioactiv 64° C
Cură de vară și de iarnă.
 1017 Prospecte se trimit la dorință gratis.

Banca generală de asigurare mutuală „Transsylvania”

asociație cu garanție limitată în Sibiu (Nagyszeben)
 recomandă încheierea de 707

asigurări pe viață în cele mai culante condiții de polițe (pentru învățători confesionali și preoți români avantajii deosebite).
 Ca speciale combinații deosebit de favorabile sunt de notat:

Asigurări mixte cu rebonificare garantată de interese de 3% =

Asigurări simple și mixte cu participare de 40% la câștig. Asigurări mixte cu solvirea necondiționat de două ori a capit.

Asigurări de foc deosemeni cu premii foarte ieftine!

Dela fondarea „Transsylvaniei”, sau plătit prin acest institut:

Capitale asigurate pe viață	K	5.458.689-43
Pagube de incendiu		5.456.645-67
In total a fost la Transsyl- vania la 31 Dec. 1912	asig. pe viață	11.740.710-—
	asig. de foc	193.667.241-—
Capital de fondare și rezerve		2.603.400-—

Informațiuni și prospecte să dau în orice moment gratis la Direcțiune și la toate agenturile.
 Persoane pricepute la afaceri de asigurare (achizitori) cari au legătură bună la orase și în provincie, să primesc la serviciu totdeauna în cele mai favorabile condițiuni.

Nu uita

stimate cetitor, — la comanda sau tot felul de alte cumpărări făcute în urma unui inserat cetit în foaia noastră, — a aminti și spune, că despre lucrurile comandate sau cumpărate cetit în inseratul din „Foaia Poporului”.
 Prin aceasta contribui și D-Ta la răspândirea și lăfșirea foii noastre, iar pe alta parte vei fi servit de grabă, fără ca aceasta să te coste ceva mai mult.

500 Coroane

plătesc celuice ar mai căpăta vre-odată durere de dinți ori li va mirosi gura după ce va folosi apa de dinți a lui Bartilla, o sticlă cu 80 fil. Ed. Bartilla-Winkler Viena 1911, Sommergasse 1. În Sibiu: la farmaciile: în Piața mare 10; în Piața mică 27; strada Cisnădiei 59; ulița Turnului (Saggasse); ulița Oenei 2; farmacia Teutsch; Meltzer, str. Gușteriței și str. Cisnădiei. În Bistrița: farmacia lui Herbert. Sebeșul-săseșec: farmacia Lederhilger. Sighișoara: farmacia lui Ligner.
 Să se ceară pretutindenea apriat apa de dinți a lui Bartilla. Denunțări de falsificare vor fi bine plătite. La locurile unde nu se poate căpăta, trimit o sticlă cu 5 cor. 80 fil. franco

ANDREAS PAKSA

turnătorie de metal și artă
SIBIU
 Str. Margarethen 18

se recomandă pentru executarea a tot felul de **greutăți** (măsuri), **pumpe** pentru **bere**, **pipe** pentru **buși de vin**, **mașini** pentru **stropirea vililor**, **clopotele** pentru **vite**, **pisăluguri** din **aramă**, **părți întregitoare** la orice fel de **mașini**, precum și tot felul de **lucrări**, ce se țin de aceasta branșe.

Liferare promptă și lucru solid — Prețuri ieftine!

Peronospora, Oidium și alte boale, ce se ivesc în vii și la pomi, — îngălbenind și uscând frunza etc. — au de urmare, că fac grozav de mari pagube în grădinile de pomi, ba de multe ori nimicesc întreagă recolta.

Un priceput proprietar de vii și cultivător de pomi

nu se lasă ademenit prin reclamele, ce se fac în cele multe ziare, ci folosește numai acel mijloc, care a fost probat și aflat de cel mai bun. — Mijlocul contra Peronosporei, cu numele „Cucasa”, a fost folosit și probat în anii 1908, 1910, 1911 și 1912, de cele mai renumite pepinării, școale economice de stat și stațiuni speciale în Austro-Ungaria, Germania, Franța, Svițera etc., precum și de mulți proprietari de vii și grădini cu pomi. Mii de atestate de recunoștință. De aceea

stropiți cu „Cucasa”.

Simplu, ieftin pentru folosit, descompunere clară, nici o astupare a țerii, cea mai mare durabilitate, se lipește perfect, efect mare, stropire potrivită preste tot locul. Patentat în 14 state. Dr. L. C. Marquart, chem. Fabrik în Viena X. Beuel & Klein în Bordeaux. Premiat la 21 expoziții. Medalii de aur și de argint.

Reprezentanță și depozit pentru Transilvania:

Carl F. Jickeli, Sibiu și Alba-Iulia.

Prospecte și informații se dau gratis.

O mașină pentru soda

puțin folosită, aranjată complet, e de vânzare avantajos la doamna Morariu în Veștem.

Nu-i reclamă — ci e fapt
 că fiecare în interesul său propriu numai în

Warenhaus Grünberger

să facă cumpărări de
Haine pentru domni, dame
 = băieți, fete și copii =
bluse, rochii, Țupoane, negligés și costume pentru dame

734

Mare alegere!
 Prețuri fără
 concurență!

Cel mai mare
 depozit
 de blănării!

Strada Cisnădiei, Palatul comandei de corp.

Subscrisa berărie a „Fraților Hager” cu toată stima aduce la cunoștința P. T. publicului, că fabricatul său propriu de **bere deschisă și întunecată** sub numele de:

„HAGERBRÄU”

afară de restaurantul Stadtpark a domnului Michail Hager și de restaurantul berăriei aflător în Dreieichenstrasse Nr. 5, încă în multe altele restaurate din Sibiu (Nagyszeben) se poate căpăta spre consumație.

Cu profundă stimă

1009 5-5

Berăria: **Frații Hager, Sibiu.**

Comande pentru provincie se primesc cu mulțumită în

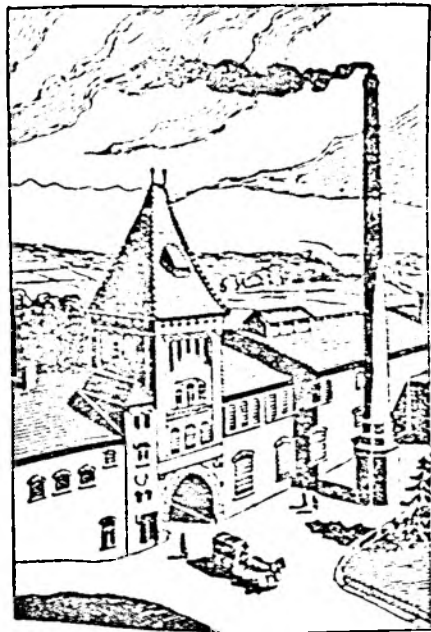
Berăria
 Dreieichenstrasse
 Nr. 5.

Subscrierul cu toată stima aduce la cunoștința P. T. publicului, că din **1 Malu** începând în restaurantul său „Stadtpark” pe lângă berea „Pilsner-Urquell” încă și „Hagerbräu” deschisă și întunecată din berăria fraților Hager este pusă în circulație.

Cu profundă stimă

Michail Hager, restaurateur.

Telephon Nr. 243.

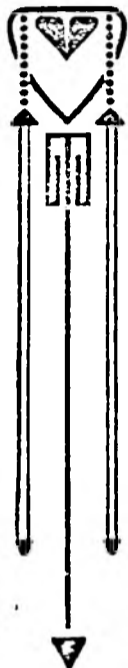
Editura :
Foia Poporului

Editura :
Călinarul Poporului

TIPOGRAFIA POPORULUI

Srada Măcelarilor 12 □ SIBIU □ Fleischergasse Nr. 12

execută grabnic tot felul de tipărituri
□□□□□□ pe lângă prețurile cele mai moderate □□□□□□

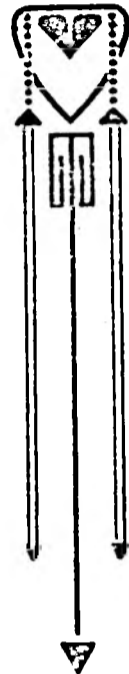

iar în **Librărie** se află
o foarte bogată alegere de
Ilustrate □□□□□□
pentru toate ocaziunile

....
Bilete de vizită
în cel mai modern stil

....
Hârtii de epistole
în diferite prețuri și calități

....
Bilete de logodnă
Bilete de cununie
dela cele mai simple
până în cele mai fine

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Ocaziune foarte potrivită de sfintele Rusalii!

la prăvălia de încălțăminte

Vasilie Ban, „La cisma mare roșie”
Sibiu, strada Ocnei Nr. 7
pe lângă prețuri ieftine.

Tot felul de ghete, în orice anotimp, cu prețuri de reclamă.

Prețuri:			
Ghete în Chevreaux, Box sau Kalv:			
Pentru copii, mărimea . . .	20 - 25 = K	3-4	
. . .	26 - 28 =	4-5	
. . .	29 - 34 =	5-7	
. . .	35 - 39 =	7-9	
Păpuți de jumătate pentru dame Chevreaux și Box sau Kalv 4-14			
Ghete înalte pentru dame Chevreaux și Box sau Kalv 8-14			
Ghete de lucru pentru domni, tari, escuție în Kalv sau piele de vichs . . . 7-			

Principiul meu este: Căstig puțin, vânzare mare!

Ghete în Chevreaux sau Box:			
Ghete pentru domni cu gumi sau băieri K	9-50		
bumbi sau Ideal	10-		
Kobrak	14-		
Oslaria	12-		
formă americană	13-		
cu bumbi și băieri	16-		
Ghete pentru domni, piele Antilope în toate colorile 20-			

Mare alegere în:
cisme pentru copii și domni. =
Camăși cu 4, 5, 6, 7, 8 și 9 cor.

În duminică și sărbători e deschis până la 10 ore a. m.

Prima neguțătorie mare
de vinuri

Ludwig Fronius

SIBIU, Pivnița „Mönchhof”

SPECIALITĂȚI:
Țincă veritabilă, fierbere proprie și Romuri lamaica direct importate.

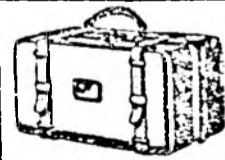
Fabrică de licheururi și ferbătorie de rachuri □ □ □
Mare neguțătorie de rachuri de Drojdii, Trevere și Prune □ □ □ □ □

Atelier de curelărie, șelărie și coferărie ORENDT G. & FEIRI W.

(odlucionă Societatea curelarilor)

Strađa Cismădiei 45 - SIBIU - Helfauergasse 45

Magazin foarte bogat în articole pentru călătorie, călărit, vânătoare, sport și volaj, poclăzi și procovățuri, portmonee și bretele solide și

alte articole de galanterie cu prețurile cele mai moderate. Curele de mașini, curele de cusut și legat, Sky (vârșobi) permanent în deposit.

Toate articolele din brânșele numite și reparatura lor se execută prompt și ieftin. - Liste de prețuri, la cerere, se trimit franco. = Comande prin poștă se efectuează prompt și conștientios =

Mare deposit de hamuri pentru cai dela soiurile cele mai ieftine până la cele mai fine, coperitoare (toluri) de cai și cofere de călătorie.

La comanda delat orice firme, despre care ai aflat din Foia, să amintesti
totdeauna, că ai căștit inseratul respectiv în „Foia Poporului” ca astfel să fi servit bine, grabnic și ieftin